

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 december 2018

**ONTWERP VAN ALGEMENE
UITGAVENBEGROTING**

voor het begrotingsjaar 2019

ADVIES

**over sectie 33 – FOD Mobiliteit en
Vervoer**

(partim: Beliris)

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN
DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Benoît PIEDBOEUF**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	9
A. Vragen en opmerkingen van de leden.....	9
B. Antwoorden van de minister.....	15
III. Stemmingen	19
Bijlage.....	20

Zie:

Doc 54 **3294/ (2018/2019):**

001: Ontwerp van Algemene Uitgavenbegroting.

002: Amendement.

003 tot 006: Verslagen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 décembre 2018

**PROJET DU BUDGET GÉNÉRAL
DES DÉPENSES**

pour l'année budgétaire 2019

AVIS

**sur la section 33 – SPF Mobilité et
Transports**

(partim: Beliris)

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT ET
DU RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ
PAR
M. **Benoît PIEDBOEUF**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif	3
II. Discussion générale.....	3
A. Questions et observations des membres.....	9
B. Réponses du ministre.....	15
III. Votes.....	19
Annexe	20

Voir:

Doc 54 **3294/ (2018/2019):**

001: Projet du Budget général de dépenses.

002: Amendement.

003 à 006: Rapports.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**
Voorzitter/Président: Marie Dedry

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA Renate Huffkens, Yoleen Van Camp, Valerie Van Peel,
Jan Vercammen
PS André Frédéric, Alain Mathot, Daniel Senesael
MR Luc Gustin, Benoît Piedboeuf, Damien Thiéry

CD&V Nathalie Muylle, Els Van Hoof
Open Vld Dirk Janssens, Ine Somers
sp.a Karin Jiroflée
Ecolo-Groen Anne Dedry
cdH Catherine Fonck

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

An Capoen, Werner Janssen, Koen Metsu, Sarah Smeyers, Bert Wollants
Nawal Ben Hamou, Frédéric Daerden, Olivier Henry, Fabienne Winckel
Sybille de Coster-Bauchau, Caroline Cassart-Mailleux, Olivier Chastel, Stéphanie Thoron
Franky Demon, Nahima Lanjri, Vincent Van Peteghem
Katja Gabriëls, Nele Lijnen, Frank Wilrycx
Monica De Coninck, Maya Detiège
Sarah Schlitz, Evita Willaert
Michel de Lamotte, Benoît Lutgen

C. — Niet-stemgerechtigd lid / Membre sans voix délibérative:

DéFI Véronique Caprassé

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54^e zittingsperiode +
basisnummer en volgnummer
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV: Beknopt Verslag
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag
en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken
(met de bijlagen)

PLEN: Plenum
COM: Commissievergadering
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54^e législature, suivi
du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le
compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu
analytique traduit des interventions (avec les an-
nexes)

PLEN: Séance plénière
COM: Réunion de commission
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations
(papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft sectie 33 – FOD Mobiliteit en Vervoer, *partim*: Beliris (DOC 54 3294/001), evenals de daarop betrekking hebbende verantwoording (DOC 54 3295/017) en de beleidsnota (DOC 54 3296/013), besproken tijdens haar vergadering van 21 november 2018.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer Didier Reynders, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, wijst erop dat het budget voor Beliris voor 2019 de bijakte nr. 13, waarover lang werd onderhandeld en die op 20 juli 2018 in het Samenwerkingscomité werd gesloten, ten uitvoer brengt.

Die bijakte werd bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 17 oktober 2018 en heeft betrekking op de jaren 2018 en 2019. Ze voorziet in een bedrag van bijna 666 miljoen euro, te verdelen over verschillende projecten die moeten worden opgestart of voltooid. Naast de bij wet bepaalde jaarlijkse storting van 125 miljoen euro werden middelen overgedragen ten belope van 415 miljoen euro. Net als in de voorgaande jaren vertaalt dit zich in een bedrag van 140 miljoen euro vastleggingskredieten en een bedrag van 125 miljoen euro vereffeningskredieten die zijn ingeschreven in de begroting van de Federale Staat.

Ingaand op een verzoek dat de leden van deze commissie vorig jaar hadden geformuleerd, heeft de minister een tabel met de stand van zaken van elk project doen uitdelen. Die tabel gaat als bijlage bij dit verslag.

De minister bespreekt de zes pijlers waarover de beschikbare middelen krachtens de bijakte nr. 13 worden verdeeld.

Pijler 1 – Mobiliteit

De minister wijst erop dat het grootste deel van het mobiliteitsbudget aan de metro-infrastructuur zal worden besteed. De minister zal op 23 november 2018 in de Ministerraad de verlenging van de financieringsovereenkomst van het project voor de jaren 2018 en 2019 voorleggen. Voor wat het deel van het project aangaande het Noordstation betreft, zal de minister een protocol voorleggen dat de details bevat over de verdeling van de verantwoordelijkheid tussen Beliris en de MIVB en waarin het bouwheerschap voor de werkzaamheden aan Beliris wordt toegekend.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la section 33 – SPF Mobilité et Transports *partim*: Beliris (DOC 54 3294/001), ainsi que sa justification (DOC 54 3295/017) et la note de politique générale y afférente (DOC 54 3296/013) au cours de sa réunion du 21 novembre 2018.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

M. Didier Reynders, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, indique que le budget 2019 de Beliris met en œuvre l'avenant n°13 qui a été négocié longuement et conclu le 20 juillet 2018 au sein du Comité de coopération.

Cet avenant qui a été publié au *Moniteur belge* du 17 octobre 2018 porte sur les années 2018 et 2019 et prévoit la répartition de presque 666 millions d'euros entre différents projets, à mettre en œuvre ou à terminer. Outre l'alimentation de 125 millions d'euros par an, prévue dans la loi, il y a des moyens reportés à hauteur de 415 millions d'euros. Comme les années précédentes, cela se traduit par 140 millions en crédits d'engagements et 125 millions en crédits de liquidation inscrits au budget de l'État.

En réponse à la demande formulée par les membres de cette commission l'année passée, le ministre a fait distribuer un tableau montrant l'état d'avancement de chaque projet. Ce tableau est annexé au présent rapport.

Le ministre présente les 6 axes entre lesquels l'avenant n°13 répartit les moyens disponibles.

Axe 1 – Mobilité

Le ministre indique que le budget principal consacré à la mobilité est celui du métro. Il soumettra le 23 novembre 2018 au Conseil des ministres la prolongation de la convention de financement du projet pour les années 2018 et 2019 et, pour ce qui concerne la partie Gare du Nord du projet, le protocole qui détaille le partage de responsabilités entre Beliris et la STIB et qui confie la maîtrise d'ouvrage déléguée pour le marché de travaux à Beliris.

Die opdracht, die op 35 miljoen euro wordt geraamd, behelst de bouw in het station Brussel-Noord van een ondergrondse constructie die de verbinding moet vormen tussen enerzijds het bestaande MIVB-netwerk, waarvan tramlijn 3 tussen de haltes Albert en het Noordstation zal worden omgevormd tot een metrolijn, en anderzijds de uitbreiding van het metronet naar Haren, waar de stelplaats van de nieuwe metrolijn zal worden gebouwd.

Dat verbindingsstuk, dat zich onder de perrons en de spoorwegen zal bevinden, zal rechtstreeks aangesloten zijn op het bestaande MIVB-station Brussel-Noord; die tunnel zal volgens een andere techniek worden aangelegd dan de rest van de uitbreiding van het metronet, waarbij gebruik zal worden gemaakt van een tunnelboormachine. Het gedeelte onder het station zal voorlopig dienstdoen als achterstation voor de metro's op het traject Albert-Noord (dat in principe vóór het einde van de uitbreiding van het metronet naar Haren in dienst zal worden genomen). In de laatste fase zal deze constructie het metroverkeer naar Bordet mogelijk maken.

Voor het gedeelte van het toekomstige metronet tussen het Noordstation en Bordet, waarvoor een tunnelboormachine zal worden gebruikt, werd een afzonderlijke vergunningsaanvraag ingediend, voornamelijk omdat de planning voor de uitvoering van die werken verschilt van de rest van het project.

De minister verduidelijkt dat het project zich momenteel in de fase bevindt van de "ontwerpen en aanbestedingsdossiers". In het algemeen loopt het project sinds de goedkeuring van het voorontwerp in juli 2016 vertraging op vanwege de procedures voor de toekenning van de stedenbouwkundige vergunningen en de milieuvergunningen waarvoor de aanvragen in augustus 2017 werden ingediend.

De stedenbouwkundige-vergunningsaanvraag voor de doorgang onder het Noordstation wordt momenteel onderzocht en zal naar verwachting worden afgegeven in april 2019. Dat geldt echter niet voor de vergunningsaanvraag voor de bouw van de tunnel, van de zeven stations en van de stelplaats. Na de indiening van de vergunningsaanvraag moest het project, als gevolg van de aanvraag tot bescherming van de Rigasquare door de gemeente Schaerbeek, immers volledig worden herbekeken. Aangezien de gewestregering in juli 2018 een besluit tot verwerping van de aanvraag tot bescherming had goedgekeurd, maar een aantal erg strikte voorwaarden voor het project had opgelegd, bleek een nieuw volledig onderzoek van het station Riga nodig te zijn. Pas in december 2018 zullen de gewijzigde plannen kunnen worden ingediend en zal het onderzoek van de nieuwe vergunningsaanvraag kunnen plaatsvinden.

Ce marché estimé à 35 millions d'euros vise à construire un ouvrage souterrain à la Gare du Nord, destiné à assurer la jonction entre, d'une part, l'actuel réseau STIB, dont la ligne de tram 3 sera à terme transformée en métro entre les arrêts Albert et Gare du Nord, et d'autre part, l'extension du réseau vers Haren, où le dépôt de la nouvelle ligne sera construit.

En effet, l'ouvrage de jonction, qui se situera sous les quais et les voies de chemin de fer, sera directement connecté à la station STIB Gare du Nord existante et ce tunnel sera réalisé via une technique différente du reste de l'extension du réseau, qui, elle, fera appel à un tunnelier. Dans une situation provisoire, le passage sous le gril servira d'arrière gare pour la circulation des métros sur le tronçon Albert-Nord (qui sera mis en service en principe avant la fin de la construction de l'extension du réseau vers Haren). En phase définitive, il permettra d'assurer la circulation des métros à destination de Bordet.

La partie du futur réseau entre la Gare du Nord et Bordet, qui fera appel au tunnelier, fait l'objet d'une demande de permis séparée en raison principalement d'un planning d'exécution différencié du reste du projet.

Le ministre précise que le projet se situe actuellement dans la phase "études de projet et dossiers de mise en adjudication des travaux". De manière générale, la progression du projet est ralentie depuis l'approbation de l'avant-projet en juillet 2016, en raison des procédures d'octroi des permis d'urbanisme et des permis d'environnement dont les demandes ont été introduites en août 2017.

Si la demande de permis d'urbanisme relative au passage sous la Gare du Nord est en cours d'instruction et poursuit son chemin vers une délivrance attendue en avril 2019, il n'en est pas de même pour la demande de permis relative à la réalisation du tunnel, des 7 stations et du dépôt. En effet, après l'introduction de la demande de permis, suite à la demande de classement du Square Riga par la commune de Schaerbeek, le projet a dû être intégralement réétudié: le gouvernement régional ayant approuvé en juillet 2018 un arrêté rejetant la demande de classement mais imposant au projet un certain nombre de conditions très strictes, une nouvelle étude intégrale de la station Riga s'est avérée nécessaire. Ce n'est qu'en décembre 2018 que les plans amendés pourront être déposés et que l'instruction de la nouvelle demande de permis pourra avoir lieu.

Het spreekt voor zich dat dit project pas kan slagen als alle overheden en gewestadministraties in dezelfde richting kijken en voldoende personele en budgettaire middelen inzetten voor de uitvoering van dit project, dat fundamenteel is voor de ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Op budgettair vlak bevestigt de bijakte nr. 13 de verbintenissen die voordien zijn aangegaan om jaarlijks 50 miljoen euro uit te trekken voor het metroproject: naargelang van de beschikbare facturen ontvangt de MIVB een voorafgaande financiering om er achteraf de werken van de Noordmetro mee te financieren. Vandaag is al bijna 90 miljoen euro aan de MIVB gestort als voorafgaande financiering in 2016 en 2017. Voor 2018 moet de Ministerraad, zoals hierboven aangegeven, deze week de overeenkomst voor de jaren 2018 en 2019 verlengen met betrekking tot dit aspect van voorafgaande financiering.

Naast die middelen zal Beliris voorts tussen 2010 en 2018 20 miljoen euro ten laste hebben genomen voor de studies van het Noord-metroproject. Vervolgens wordt het project versneld gefinancierd overeenkomstig het voorlopige vereffeningsschema: 14 miljoen euro in 2019, 40 miljoen euro in 2020, 80 miljoen euro in 2021, 145 miljoen euro in 2022 enzovoort, voor zover de vergunningen tijdig worden afgegeven en de gunningsprocedures voor de overheidsopdracht zonder grote problemen verlopen.

Nog met betrekking tot de mobiliteit zijn de wegenwerken aan de Ninoofsepoort klaar; voor het park zal dat het geval zijn in het voorjaar. Daar blijft het evenwel niet bij. Beliris investeert zwaar in de omgeving van het Kanaal, wat tot uiting komt in de projecten die worden vermeld in de bijakte nr. 13:

- twee fiets- en voetgangersbruggen aan de Ninoofsepoort en aan Graaf van Vlaanderen;

- de werken voor de voetgangersbrug Picard, die van start zijn gegaan;

- de studies voor de herindeling van Biestebroek in Anderlecht, waarbij Beliris in het bijzonder belast is met de herindeling van de wegen en het aanleggen van groene ruimten;

- een park van bijna drie hectaren aan de Becokaai, met goede wandel- en fietsverbindingen. Dit wordt een belangrijk stuk in het parken-netwerk van het gewest. De buurtbewoners hebben het park mee vorm kunnen geven. En na de vergunning zullen binnenkort ook de aanbestedingen bekend worden gemaakt. In totaal gaat het om een bedrag van 8 miljoen euro. De verbindingen

Il est évident que, pour que ce projet aboutisse, il est essentiel que l'ensemble des pouvoirs publics et les administrations régionales regardent dans la même direction et affectent des moyens humains et budgétaires suffisants à la mise en œuvre de ce projet, essentiel pour le développement de la Région bruxelloise.

Sur le plan budgétaire, l'avenant n°13 confirme les engagements pris antérieurement de consacrer annuellement 50 millions d'euros au projet de métro: la STIB reçoit en fonction des factures disponibles un financement anticipé permettant à cette dernière de financer ultérieurement les travaux du métro nord. C'est un montant de près de 90 millions d'euros qui a déjà été versé à la STIB dans le cadre du financement anticipé en 2016 et 2017. Pour 2018, le Conseil des ministres doit prolonger cette semaine, comme indiqué ci-dessus, la convention pour les années 2018 et 2019 en ce qui concerne cet aspect de financement anticipé.

Par ailleurs, en plus de ces moyens, 20 millions d'euros pour les études du projet de métro nord auront été pris en charge par Beliris entre 2010 et 2018. Pour la suite, la charge du projet est, selon le calendrier provisoire de liquidation, en phase d'accélération: 14 millions en 2019, 40 millions en 2020, 80 millions en 2021, 145 millions en 2022, etc, pour autant que les permis soient délivrés dans les délais et que les procédures d'attribution de marché se déroulent sans souci majeur.

Toujours pour ce qui concerne la mobilité, les travaux de voiries Porte de Ninove sont terminés et, au printemps, ce sera au tour du parc. Et ça ne se limite pas à cette portion. Il y a un investissement important de Beliris autour du canal, qui se marque dans les projets de l'avenant n°13:

- deux passerelles cyclo-piétonnes Porte de Ninove et à Comte de Flandre;

- les travaux de la passerelle Picard qui ont commencé;

- les études de réaménagement du quartier Biestebroek à Anderlecht, pour lequel Beliris est chargé en particulier de ce qui est de la reconfiguration de voiries et la création d'espaces verts;

- un parc de près de trois hectares sur le quai Beco, avec de bonnes liaisons à pied et à vélo. Il s'agira d'un élément important du réseau de parcs de la région. Les riverains ont pu participer au façonnement de ce parc et, après la délivrance du permis, les appels d'offres seront rapidement publiés. Au total, il s'agit d'un montant de 8 millions d'euros. Les liaisons seront encore

worden nog gemakkelijker dankzij de Picardbrug, die Beliris op dit moment aan het bouwen is rechtover Thurn & Taxis.

Al die ambitieuze projecten willen een einde maken aan de breuklijn die het Kanaal vandaag nog steeds in Brussel is. Het streefdoel is de beide oevers met elkaar te verbinden, werkgelegenheid te creëren voor de jongeren die er wonen en te investeren in de levenskwaliteit. Als aanvulling daarop moeten de overheden hun rol spelen via een heraanleg van de openbare ruimten. Na een al te lange wachttijd lijkt het Gewest een aantal inspanningen te doen om de verwachte stadsheropleving waar te maken.

In het stadscentrum vordert de heraanleg van de voetgangerszone volgens schema. Beliris heeft de wijzigingsvergunning verkregen om verkeer dat van de Wolvengracht komt, toegang te geven tot het De Brouckèreplein; door die heraanleg zullen de voertuigen die van de Wolvengracht komen makkelijk de Adolphe Maxlaan kunnen bereiken.

De werken aan het De Brouckèreplein zullen in het voorjaar van 2019 klaar zijn, op voorwaarde dat de werken van Brussel-Mobiliteit aan het De Brouckèremetrostation eerder klaar zijn. Sinds april 2018 is het trajectgedeelte Gretry-Wolvengracht klaar; de werken aan het Fontainasplein schieten goed op. Nadat Winterpret voorbij is, zullen de werken starten aan de Beurs, gedurende één jaar, teneinde de beide stroken waar nu wordt gewerkt, met elkaar te verbinden.

De bijakte nr. 13 voorziet in omvangrijke budgetten voor het fiets-GEN: de bedoeling is een aantal wegen voor langzaam verkeer met elkaar te verbinden (concrete projecten ter zake bestaan en de studies zijn uitgevoerd) of nieuwe routes aan te leggen. Er wordt alvast in een bedrag van 8,8 miljoen euro voorzien om de infrastructuur te verbeteren ten gunste van het toenemende aantal fietsers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Voor de inrichting van de omgeving van de GEN-stations wordt 10 miljoen euro uitgetrokken. De minister hoopt dat snel een concreet programma zal worden uitgewerkt; het behoeftenonderzoek werd immers al drie jaar geleden afgerond.

Deze pijler “mobiliteit” is goed voor 249 miljoen euro (37 % van de programma’s die vervat zijn in de bijakte nr. 13).

plus faciles grâce au pont Picard que Beliris est en train de construire en face de Tour et Taxis.

Tous ces projets ambitieux visent à résorber la fracture que le canal représente aujourd’hui encore à Bruxelles. L’objectif est de relier les deux rives, donner de l’emploi aux jeunes qui y vivent, investir dans la qualité de vie. Les pouvoirs publics doivent de manière complémentaire jouer leur rôle, en aménageant les espaces publics. Après une trop longue période d’attente, la Région semble mettre en œuvre un certain nombre d’efforts pour réaliser le renouveau urbain attendu.

Au centre-ville, le chantier du piétonnier avance selon les prévisions. Beliris a obtenu le permis modificatif pour permettre une circulation sur la place de Brouckère en venant de la rue Fossé-aux-Loups: cet aménagement permettra aux véhicules provenant de la rue Fossé-aux-loups de rejoindre de manière fluide le boulevard Adolphe Max.

Les travaux de la place de Brouckère seront finalisés au printemps 2019, pour autant que les travaux de Bruxelles-mobilité à la station De Brouckère soient achevés au préalable. Depuis avril 2018, c’est le tronçon Gretry – Fossé-aux-Loups qui est terminé, et les travaux sont largement entamés du côté de Fontainas. Après les Plaisirs d’Hiver, ils débiteront devant la Bourse, pour une durée d’un an, de manière à relier les deux morceaux actuellement en travaux.

L’avenant n°13 consacre des budgets importants au RER vélo: il s’agit de relier un ensemble de voies lentes entre elles, pour lesquelles les projets concrets existent et les études ont été menées, ou encore d’aménager de nouveaux itinéraires. 8,8 millions d’euros sont d’ores et déjà prévus pour améliorer l’infrastructure au profit du nombre croissant de cyclistes en Région bruxelloise.

Les projets d’aménagements des abords de gares RER bénéficient de 10 millions d’euros et le ministre espère qu’un programme concret sera rapidement élaboré, l’étude des besoins ayant été finalisée il y a déjà trois ans.

Cet axe “mobilité” pèse 249 millions d’euros soit 37 % des programmes de l’avenant n° 13.

Tweede pijler – Cultuur en erfgoed

Deze pijler vertegenwoordigt 18 % van de financiële middelen.

Beliris zal participeren aan diverse projecten voor de renovatie van Bozar (de zaal M en de Studio), alsook van het gebouw in de Baron Hortastraat. Net naast Bozar bevindt zich een repetitiezaal van het Nationaal Orkest van België die volledig opnieuw zou moeten worden ingericht.

In de Koninklijke Muntshouwborg wordt momenteel een tunnel aangelegd tussen de ateliers en de eigenlijke schouwborg. Na die werkzaamheden zal Beliris overgaan tot de broodnodige renovatie van de gevels van de prestigieuze schouwborg en tot de bouw van een kostuumreserve.

Het leeuwendeel van de middelen voor deze pijler inzake cultuur en erfgoed zal worden besteed aan de ondersteuning van het *masterplan* voor de renovatie van de musea van het Jubelpark en de Koninklijke musea voor Schone Kunsten, in samenwerking met de Regie der Gebouwen. Het marktonderzoek dienaangaande zou binnenkort moeten worden bekendgemaakt. De dakherstellingswerkzaamheden van de musea van het Jubelpark zijn van start gegaan, terwijl de werkzaamheden in de Koninklijke musea voor Schone Kunsten in 2019 of in 2020 zouden moeten worden besteld. Beliris heeft voor die onderhoudswerkzaamheden 70 miljoen euro uitgetrokken, waarvan 15 miljoen euro al werd vastgelegd voor de vernieuwing van de daken.

Tot besluit van de toelichting inzake het culturele aspect geeft de minister aan dat Beliris werd belast met de onderzoeken naar de renovatie van het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel. Een studie bureau is belast met een volledige opdracht van projectontwerper. De conservatoria hebben het behoeftenprogramma goedgekeurd, en het project wordt uitgevoerd. Zoals al aangegeven, zou de naamloze vennootschap die met de gebouwen belast is de werkzaamheden in 2023 moeten bestellen.

Derde pijler – Prioritaire zones en openbare ruimten

Deze pijler zal het mogelijk maken te participeren aan de heraanleg van de Kanaalzone, van de omgeving rond het vroegere Josaphat-station, van de nieuwe wijk rond de VRT- en de RTBF-gebouwen aan de Reyerslaan en van het Weststation. Ook de heraanleg van pleinen met een grote symbolische waarde, zoals het Koningsplein, is gepland.

Axe 2 – Culture et patrimoine

Ce second axe représente 18 % des moyens.

Beliris participera à différents marchés de rénovation de Bozar, précisément la salle M et le Studio, ainsi que de l'immeuble Baron Horta. Juste à côté de Bozar, une salle de répétition pour l'Orchestre national de Belgique devrait être entièrement réaménagée.

Au Théâtre royal de la Monnaie, après la construction – en cours – d'un tunnel entre les ateliers et le théâtre proprement dit, Beliris procédera à l'indispensable rénovation des façades du prestigieux bâtiment du théâtre et à la construction d'une réserve de costumes.

La part la plus importante des moyens de cet axe patrimonial et culturel sera consacrée au soutien du *master plan* pour la rénovation des musées du Cinquenaire et des musées des Beaux-Arts, en collaboration avec la Régie des bâtiments. Le marché d'étude à ce sujet devrait être publié sous peu. Les travaux de rénovation des toitures des musées du Cinquenaire ont débuté et ceux des musées royaux des Beaux-Arts devraient être commandés en 2019 ou 2020. Beliris a réservé 70 millions d'euros pour ce soutien, dont 15 millions a été déjà engagé pour la rénovation des toitures.

Pour terminer sur l'aspect culturel, Beliris est en charge des études de la rénovation du Conservatoire royal de Bruxelles. Un bureau d'étude est chargé de réaliser une mission complète d'auteur de projet. Le programme des besoins a été approuvé par les conservatoires et le projet suit son cours. Comme déjà indiqué, la société anonyme en charge des bâtiments devrait commander les travaux en 2023.

Axe 3 – Zones prioritaires et espaces publics

Cet axe permettra de participer à la requalification de la zone du canal, du site autour de l'ancienne gare Josaphat, du nouveau quartier autour des bâtiments de la VRT et la RTBF à Reyers et de la Gare de l'Ouest. Le réaménagement de lieux emblématiques comme la Place royale est également prévu.

Vierde pijler – Groene ruimten

Deze pijler sluit aan bij de verbintenissen die vervat zijn in de vorige bijakten. Hij betreft voornamelijk de restauratie van de abdij van Vorst en de heraanleg van het park errond, alsook de heraanleg van het Jubelpark.

Vijfde pijler – Herwaardering van de wijken

Deze pijler omvat de afronding van de nog in uitvoering zijnde wijkcontracten, de renovatie van sociale woningen en de participatie van Beliris aan de stadsvernieuwingscontracten die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft opgestart in aansluiting op de verbintenissen die in de vorige bijakten werden aangegaan.

De bijakte nr. 13 bevat het vereiste budget om de vóór 2014 aangevatte wijkcontracten af te ronden. Na 2014 heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Beliris verzocht zich met de stadsvernieuwingscontracten bezig te houden. Het betreft projecten waarbij meerdere gemeenten zijn betrokken en waarin Beliris zich eveneens ontfert over – weliswaar grotere – projecten voor de heraanleg van straten en openbare ruimten.

Het budget beschikt over voldoende ruimte om de vóór 2014 aangegane verbintenissen inzake sociale woningen eveneens na te komen.

Zesde pijler – Aankoop van terreinen en diverse infrastructuur

De zesde en laatste pijler omvat, ten slotte, de investeringen van Beliris in diverse infrastructuur, zoals een industriële competentiepool, een competentiepool voor beroepen in de bouwsector en het *Library and Innovation Center*.

Dankzij deze pijler kan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tevens terreinen aankopen die het belangrijk acht voor zijn ontwikkeling, net zoals Beliris destijds de aankoop door het Gewest van de site van de voormalige kazerne in Etterbeek aan de Generaal Jacqueslaan heeft gefinancierd.

Beliris zal voor de Vrije Universiteit Brussel en voor de *Université libre de Bruxelles* een nieuwe bibliotheek bouwen, het *Library and Innovation Center*. De aanvraagprocedure inzake de bouwvergunning is aan de gang. In dit nieuwe gebouw van 9 000 m² zullen alle wetenschappelijke en technische bibliotheken van de beide universiteiten op één plaats worden ondergebracht; het ligt in de bedoeling dat deze bibliotheek uitgroeit tot een kennis- en uitwisselingscentrum voor 14 000 studenten en onderzoekers.

Axe 4 – Espaces verts

Cet axe s'inscrit dans la continuité des engagements pris dans les avenants antérieurs et a essentiellement pour objet la restauration de l'abbaye de Forest et de ses jardins ainsi que du parc du Cinquantenaire.

Axe 5 – Revitalisation des quartiers

Cet axe comprend la finalisation des contrats de quartiers en cours, la rénovation de logements sociaux et la participation de Beliris aux contrats de rénovation urbaine lancés par la Région, dans la continuité des engagements pris dans les avenants antérieurs.

L'avenant n° 13 reprend le budget nécessaire pour terminer les contrats de quartiers entamés avant 2014. Depuis cette date, la Région a demandé à Beliris de se consacrer aux contrats de rénovation urbaine. Il s'agit de projets pluri-communaux dans lesquels l'intervention de Beliris porte, ici encore, sur des projets de réaménagements de rues et d'espaces publics, mais de plus grandes ampleur.

En ce qui concerne les logements sociaux, le budget permet ici également de réaliser les engagements pris avant 2014.

Axe 6 – Achats de terrains et infrastructures diverses

Finalement, le sixième et dernier axe comprend les investissements de Beliris dans des infrastructures diverses comme le pôle de compétence industriel, le pôle construction ou le *Library and Innovation Center*.

Cet axe permet également de financer l'acquisition par la Région de terrains jugés essentiels à son développement – à l'image de ce qui s'est fait lorsque Beliris a financé l'achat par la Région du site de l'ancienne caserne de gendarmerie à Etterbeek, en bordure du boulevard Général Jacques.

Beliris réalisera une nouvelle bibliothèque, baptisée *Library and Innovation Center*, pour l'Université libre de Bruxelles et la *Vrije Universiteit Brussel*. Le projet est au stade de la demande de permis. Ce nouveau bâtiment d'une superficie de 9 000 m² regroupera sur un seul site l'ensemble des bibliothèques scientifiques et techniques des deux universités et a pour ambition de devenir un centre de connaissances et d'échanges pour 14 000 étudiants et chercheurs.

Opleiding is immers – samen met mobiliteit – de andere hoofduitdaging voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat gewest heeft nog steeds, en veruit, het hoogste werkloosheidspercentage van de drie gewesten van ons land. Eén cijfer volstaat om de omvang van die uitdaging te kunnen inschatten: in sommige wijken heeft meer dan 40 % van de jongeren geen werk.

Over enkele jaren zou een opleidingspool voor de beroepen uit de bouwsector moeten worden opgericht, met de steun van Beliris en in een partnerschap met de voor werk en opleiding bevoegde overheden. Er is een budget van 15 miljoen uitgetrokken voor de herbestemming van een site en om die om te vormen tot een opleidingsinstrument ten behoeve van de beroepen in de bouwsector, die in Brussel en in België knelpuntberoepen zijn.

De minister onderstreept dat Beliris al de oprichting van twee opleidingspools mogelijk heeft gemaakt:

- één voor de elektromechanicaberoepen in Anderlecht, die de eerstkomende weken zal worden ingehuldigd. Dat project, waardoor de vestiging van de Audi-fabriek in Vorst voor de productie van een nieuw elektrisch voertuig kon worden bevestigd, zal per dag 500 leerlingen kunnen opvangen en zal ze opleiden in deze banenscheppende beroepen, alsmede

- één voor de informatie- en communicatietechnologieën; deze pool ligt dicht bij de *Université libre de Bruxelles*, in het kader van een veelbelovend partnerschap op het stuk van een hoogtechnologische opleiding, binnen een sector die voortdurend in ontwikkeling is.

Om af te ronden, maakt het partnerschap tussen overheden dat Beliris toch is, het mogelijk de collectieve uitrusting te ontwikkelen die onontbeerlijk is voor privéinvesteringen. Dankzij dat partnerschap kan waarde worden gegenereerd, kunnen banen worden gecreëerd en kunnen de leefomstandigheden worden verbeterd ten bate van iedereen. Bovendien biedt het de mogelijkheid zich in de beste omstandigheden naar Brussel te begeven. Beliris, dat middelen en beroepen ten dienste stelt van de stad, staat centraal in het Belgische bestel.

II. — BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Volgens mevrouw Inez De Coninck (N-VA) moet het Beliris-budget worden besteed aan de hoofdstadfunctie en aan de internationale functie van Brussel. Zij uit twijfels over de aard van de projecten waaraan het

La formation est en effet – avec la mobilité – l'autre défi principal de la Région bruxelloise. Celle-ci a toujours, et de très loin, le taux de chômage le plus important des trois régions du pays. Un seul chiffre permet de saisir l'ampleur de ce défi: Il y a dans certains quartiers plus de 40 % de jeunes sans emploi.

Un pôle de formation aux métiers de la construction devrait voir le jour dans quelques années, avec le soutien de Beliris et en partenariat avec les autorités compétentes en matière d'emploi et de formation. Un budget de 15 millions d'euros est prévu pour réaffecter un site et le transformer en un outil de formation aux métiers de la construction, métiers qui sont en pénurie de main-d'œuvre à Bruxelles et en Belgique.

Le ministre souligne que Beliris a déjà permis la création de deux pôles de formation:

- un pour les métiers électromécaniques à Anderlecht, qui sera inauguré dans les prochaines semaines. Ce projet, qui a permis de confirmer l'implantation de l'usine Audi à Forest pour produire un nouveau véhicule électrique, permettra d'accueillir 500 élèves par jour et de les former à ces métiers porteurs d'emploi; et,

- un pour les technologies de l'information et de la communication, pôle qui est proche de l'Université libre de Bruxelles, dans le cadre d'un partenariat prometteur en termes de formation de pointe dans un secteur en perpétuel développement.

En conclusion, le partenariat entre pouvoirs publics que constitue Beliris permet de développer les équipements collectifs indispensables à l'investissement privé. Ce partenariat permet de créer de la valeur, de procurer des emplois, d'améliorer le cadre de vie au profit de tous. Il permet encore à chacun de se rendre à Bruxelles dans les meilleures conditions. Beliris, qui met des moyens et des métiers au service de la ville, est au cœur du système belge.

II. — DISCUSSION

A. Questions et observations des membres

Mme Inez De Coninck (N-VA) estime que le budget de Beliris doit être consacré à la fonction de capitale et à la fonction internationale de Bruxelles. Elle exprime des doutes quant à la nature des projets auxquels le

budget wordt toegekend en over de manier waarop die projecten tot stand komen.

Inzake mobiliteit vindt de spreker dat het niet de rol van Beliris is om de voetgangerszone van de centrumlanen te financieren. Dat project dient vooral de plaatselijke belangen van de Stad Brussel. Wel is zij het eens met de aanleg van een bijkomende metrolijn. Wanneer de Stad Brussel of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hun bevoegdheid aanwenden om projecten te blokkeren, dan is dat voor haar echter het bewijs dat de manier waarop Brussel wordt beheerd en georganiseerd, niet werkt. Zij voegt daaraan toe dat, wanneer de Stad Brussel of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest projecten blokkeren, Beliris eenvoudigweg de knip op de beurs zou moeten houden en die projecten niet langer zou mogen financieren.

Volgens de spreker is het noodzakelijk in het cultureel erfgoed van Brussel te investeren, meer bepaald in de gebouwen die architecturaal van grote waarde zijn. Het betreft een manier om de internationale uitstraling van Brussel te bevorderen. Het lid pleit ervoor een plan voor de conservering van het Brussels erfgoed uit te werken, zodat bijvoorbeeld de overblijvende middeleeuwse omwalling niet nog meer vervalst. Zij suggereert dat Beliris in dat dossier zou kunnen optreden.

In verband met de derde pijler betreffende de prioritaire gebieden en de openbare ruimten betreurt mevrouw De Coninck dat het plan om het Koningsplein heraan te leggen, wordt opgeschort ondanks de talrijke overlegpogingen. In dat verband vraagt zij zich af welke visie het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hanteert inzake het beginsel van de federale loyaliteit. De toepassing van dat beginsel onderstelt dat de middelen van Beliris correct worden aangewend en voor de doeleinden waarvoor ze bestemd zijn. Zij voegt daaraan toe dat de heraanleg van de Nieuwstraat niet tot de financiering van Beliris zou mogen behoren omdat het daarbij om een lokale aangelegenheid gaat.

Dienovereenkomstig vindt de spreker dat de heraanleg van de parken en de groene ruimten op grond van de vierde pijler niet zou mogen worden gefinancierd met van de Federale Staat afkomstige geldmiddelen. Het betreft lokale aangelegenheden die moeten worden gefinancierd uit de begroting van de betrokken gemeenten.

Zo heeft ook de bouw van sociale woningen niets te maken met de doelstellingen waarvoor Beliris werd opgericht. De gemeenten of het Gewest zouden de studies voor de wijkcontracten of voor de parken voor hun rekening moeten nemen.

budget est alloué ainsi qu'à la manière dont ces projets sont réalisés.

En ce qui concerne la mobilité, l'oratrice considère que ce n'est pas le rôle de Beliris de financer le piétonnier des boulevards du Centre. Ce projet sert avant tout les intérêts locaux de la Ville de Bruxelles. Elle soutient en revanche la création d'une ligne de métro supplémentaire. Elle estime cependant que, quand la Ville de Bruxelles ou la Région bruxelloise utilisent leurs compétences pour bloquer des projets, c'est la preuve que la manière dont Bruxelles est gérée et organisée ne fonctionne pas. Elle ajoute que, lorsque la Ville de Bruxelles ou la Région bruxelloise bloquent des projets, Beliris devrait tout simplement fermer son portefeuille et cesser de les financer.

L'intervenante estime qu'il est nécessaire d'investir dans le patrimoine culturel de Bruxelles, en particulier dans les bâtiments de haute valeur sur le plan architectural. Il s'agit d'une manière de promouvoir le rayonnement international de Bruxelles. Elle plaide pour la mise en place d'un plan pour la conservation du patrimoine bruxellois de sorte, par exemple, que l'enceinte médiévale subsistante cesse de se dégrader. Elle suggère que Beliris pourrait intervenir dans ce dossier.

À propos du troisième axe relatif aux zones prioritaires et aux espaces publics, Mme De Coninck déplore la suspension du projet de réaménagement de la Place royale, malgré les multiples tentatives de concertation menées. Elle s'interroge à cet égard sur la manière dont la Région bruxelloise considère le principe de loyauté fédérale. L'application de ce principe suppose que les moyens de Beliris soient utilisés de manière correcte et aux fins auxquels ils sont destinés. Elle ajoute que le réaménagement de la rue Neuve ne devrait pas ressortir d'un financement de Beliris, s'agissant d'une matière locale.

De la même manière, l'intervenante estime que le réaménagement des parcs et espaces verts qui fait l'objet du quatrième axe ne devrait pas être financé par des fonds émanant de l'État fédéral. Il s'agit d'affaires locales qui doivent faire l'objet d'un financement à partir du budget des communes concernées.

Dans le même ordre d'idées, la construction de logements sociaux n'a rien à voir avec les objectifs pour lesquels Beliris a été créé. Les études pour les contrats de quartiers ou pour les parcs devraient être pris en charge par les communes ou la Région.

Wat de zesde pijler, in verband met de terreinaankopen en de diverse infrastructuur betreft, merkt mevrouw De Coninck op dat het bouwen van opleidingscentra niet tot de opdrachten van Beliris behoort. Opleiding is immers een bevoegdheid van de gemeenschappen. De spreekster betwijfelt bovendien dat de bouw van die opleidingscentra het werkloosheidsprobleem in Brussel kan oplossen. Zij beklemtoont dat er in de rand rond Brussel veel niet ingevulde banen zijn, ook voor lager geschoolden, maar dat die banen kennis van het Nederlands vereisen. Mevrouw De Coninck spoort er derhalve toe aan om ook het leren van talen als oplossing van het werkloosheidsprobleem in Brussel te beschouwen. Zij meent tot slot dat de renovatie van het zwembad van Elsene evenmin deel uitmaakt van de opdrachten van Beliris.

Als besluit verklaart mevrouw De Coninck dat haar fractie de voorliggende beleidsnota zal steunen, maar dat het budget van Beliris meer naar projecten in verband met de hoofdstedelijke en internationale rol van Brussel zou moeten gaan, en minder naar projecten met een lokaal karakter.

Mevrouw Nawal Ben Hamou (PS) stelt twee vragen aangaande de renovatiewerken aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel. Zij vraagt om te beginnen waarom de offerteaanvraag met het oog op het aanwijzen van een bureau dat het *masterplan* voor de renovatie moet uittekenen, pas in oktober 2018 heeft plaatsgevonden, terwijl er ter zake vier jaar geleden al een principeakkoord was. Zij vraagt vervolgens hoe het zit met het bedrag van 20 miljoen euro dat de federale bijdrage aan die renovatiewerken vormt. In de beleidsnota 2017 werd vermeld dat Beliris dat deel zou financieren, terwijl in de voorliggende beleidsnota wordt aangegeven dat dit deel door de Regie der Gebouwen ten laste zou worden genomen. Kan de minister bevestigen dat dit bedrag wel degelijk opzij werd gezet?

De heer Dirk Janssens (Open Vld) merkt op dat in sommige dossiers nu eindelijk "licht komt aan het einde van de tunnel": voetgangersbruggen over het kanaal lijken er toch eindelijk te komen alsook een belangrijke verbinding tussen pendelstation Brussel-Noord en de overkant van het kanaal. Toch blijft het Beliris-verhaal een processie van Echternach. Door de plejade aan structuren en regeltjes, bureaucratie en moeilijk communicerende overheden lijkt er in weinig dossiers echt met rasse schreden vooruitgang te worden geboekt. Het metro dossier in Schaarbeek lijkt terug naar af, de mobiliteitsproblematiek blijft een zorgenkind.

Het huidige beschikbare budget van Beliris bedraagt 666 miljoen euro. In de beleidsnota staat dat de plafonds voor vereffeningen en vastleggingen bijna

En ce qui concerne le sixième axe consacré aux achats de terrains et aux infrastructures diverses, Mme De Coninck fait remarquer que la construction de centres de formation ne relève pas des missions de Beliris. En effet, la formation est une compétence des Communautés. Elle exprime également des doutes sur le fait que la construction de ces centres de formation permettra de résoudre le problème du chômage à Bruxelles. Elle souligne qu'il y a de nombreux emplois vacants en périphérie bruxelloise, y compris des emplois moins qualifiés, mais qui supposent de connaître le néerlandais. Elle invite donc à inclure l'apprentissage des langues dans les solutions visant à remédier au problème du chômage à Bruxelles. Elle estime enfin que la rénovation de la piscine d'Ixelles ne ressort pas non plus des missions de Beliris.

En conclusion, Mme De Coninck déclare que son groupe soutiendra la présente note de politique générale mais que le budget de Beliris devrait être davantage consacré à des projets liés à la fonction de capitale et à la fonction internationale de Bruxelles et moins à des projets à caractère local.

Mme Nawal Ben Hamou (PS) pose deux questions concernant les travaux de rénovation du Conservatoire royal de Bruxelles. Elle demande premièrement pourquoi le marché visant à désigner le bureau chargé de réaliser le *master plan* en vue de la rénovation n'a eu lieu qu'en octobre 2018 alors que l'accord de principe à ce sujet date d'il y a quatre ans. Elle demande ensuite ce qu'il en est des 20 millions d'euros correspondant à la part fédérale relative à ces travaux de rénovation. Dans la note de politique générale 2017, il était indiqué que Beliris financerait cette part alors que dans la présente note de politique générale, il est indiqué que c'est la Régie des bâtiments qui la prendra en charge. Le ministre peut-il confirmer que ce montant a bien été provisionné?

M. Dirk Janssens (Open Vld) fait observer que certains dossiers se débloquent enfin: des passerelles piétonnes sur le canal vont enfin être aménagées, ainsi qu'une liaison importante entre la gare de Bruxelles-Nord et l'autre rive du canal. Cependant, les tribulations de Beliris font penser à la procession d'Echternach. Peu de dossiers semblent progresser vraiment rapidement en raison du grand nombre de structures et de règles, de la bureaucratie et des difficultés de communication des autorités. Le dossier du métro de Schaarbeek semble être revenu à la case départ et la mobilité reste problématique.

Le budget dont dispose actuellement Beliris atteint 666 millions d'euros. La note de politique indique que les plafonds sont presque atteints en matière de

bereikt worden, en dat een verhoging van deze plafonds zich opdringt. De heer Janssens vraagt welke budgettaire implicaties dit heeft boven het huidige budget van 666 miljoen euro.

De spreker vraagt ook hoe het overleg verloopt omtrent het GEN-netwerk. Het verleden toonde al dat dit een zorgenkind blijft, niet in het minst door de moeilijke communicatie tussen de vier bevoegde ministers van Mobiliteit, de vier openbare vervoersmaatschappijen en de vier mobiliteitsadministraties. Is de minister van plan om een coördinerende rol op zich te nemen of zal zijn rol in de problematiek beperkt blijven tot deze van geldschieter?

Daarnaast is de vooruitgang in het dossier van Meiser en de Reyerssite problematisch. De wegenkaarten van Brussel kleuren vaak bloedrood in de omgeving van Meiser en Reyers door de toevloed van auto's die niet verwerkt kan worden door de huidige verkeerssituatie. Een vlot bereikbare stad is een *must* om de economische waarde van de hoofdstad te handhaven. Waarom wordt hier zo traag vooruitgang geboekt?

Deze beleidsnota is de laatste van deze regeerperiode. Hoe evalueert de minister zelf de voorbije jaren? Wat moet er dringend veranderen en wat zijn de grootste knelpunten en risicofactoren die tijdens de volgende regeerperiode moeten worden aangepakt?

De heer Jean-Jacques Flahaux (MR) looft het werk dat de minister tijdens deze regeerperiode heeft verzet. Hij is het niet eens met mevrouw Inez De Coninck dat bepaalde elementen, zoals opleiding of parken, niet tot de opdrachten van Beliris zouden behoren. Hij meent daarentegen dat de mobiliteit en het patrimonium weliswaar voorrang moeten krijgen, maar dat ook de andere in de beleidsnota aangehaalde aspecten belangrijk zijn om de stad opnieuw op te waarderen.

De spreker plaatst vraagtekens bij de coherentie van sommige politieke partijen die zich met betrekking tot de geplande verlenging van de metro tot in Schaarbeek terughoudend opstellen, terwijl zij tegelijk zichzelf uitroepen tot respectievelijk de partij van de Brusselaars en de partij van de mobiliteit en de ecologie.

De heer Vincent Van Peteghem (CD&V) prijst het feit dat dankzij de bijakte nr. 13 meer middelen naar de aanvankelijke doelstellingen van Beliris kunnen gaan, namelijk de bevordering van de hoofdstedelijke functie en van de internationale functie van Brussel. Hij meent dat een aantal initiatieven volgens hem niet tot de

liquidations et d'engagements, et que le relèvement de ces plafonds est nécessaire. M. Janssens demande quelles en seraient les implications budgétaires au-delà du budget actuel de 666 millions d'euros.

L'intervenant s'interroge également sur l'état d'avancement de la concertation à propos du réseau RER. Le passé a déjà montré qu'il s'agit d'un dossier problématique, notamment en raison des difficultés de communication entre les quatre ministres compétents en matière de mobilité, les quatre entreprises de transport public et les quatre administrations chargées de la mobilité. Le ministre a-t-il l'intention d'assumer un rôle de coordination? Ou son rôle dans ce dossier sera-t-il seulement celui du bailleur de fonds?

En outre, l'avancement du dossier Meiser et du site Reyers est également problématique. À proximité de Meiser et de Reyers, les rues de Bruxelles sont souvent saturées en raison de l'afflux de voitures qu'elles ne peuvent absorber. Or, une ville facilement accessible est indispensable pour conserver la valeur économique de la capitale. Pourquoi les progrès sont-ils si lents dans ce domaine?

La note de politique à l'examen sera la dernière de cette législature. Quel regard le ministre porte-t-il sur ces dernières années? Que faut-il changer d'urgence et quels sont les principaux goulets d'étranglement et les facteurs de risque qui devront être traités sous la prochaine législature?

M. Jean-Jacques Flahaux (MR) salue le travail réalisé par le ministre au cours de cette législature. Il ne partage pas le point de vue de Mme Inez De Coninck quant au fait que certains aspects, comme celui de la formation ou des parcs ne relèveraient pas des missions de Beliris. Il considère au contraire que, même si la mobilité et le patrimoine sont des éléments prioritaires, les autres aspects évoqués dans la note de politique générale sont aussi importants pour revaloriser la ville.

L'orateur s'interroge sur la cohérence de certains partis politiques qui se montrent réticents par rapport au projet de métro à Schaarbeek, alors même que ces partis se proclament, pour l'un, le parti des Bruxellois, et pour l'autre, le parti de la mobilité et de l'écologie.

M. Vincent Van Peteghem (CD&V) salue le fait que l'avenant n° 13 consacre davantage de moyens aux objectifs initiaux de Beliris, à savoir la promotion de la fonction de capitale et de la fonction internationale de Bruxelles. Il estime qu'il subsiste un certain nombre d'initiatives qui, à ses yeux, ne relèvent pas de la mission

opdracht van Beliris behoren, zoals de renovatie van handelsstraten of van openbare zwembaden.

De spreker beklemtoont dat het project voor een metrolijn tussen Brussel-Noord en Bordet een uitermate belangrijke rol speelt bij het bevorderen van een duurzame mobiliteit. Hij betreurt dat de aanvankelijke *deadline* van 2025 naar 2028 werd verschoven. Hij verzoekt de minister om de termijnen beter op te volgen, teneinde te voorkomen dat het project verdere vertraging oploopt.

De heer Van Peteghem wijst ook op de zeer slechte toestand van de Jubelparkmusea, vergeleken met gelijkaardige musea in andere hoofdsteden. Het merkt op dat het aantal bezoekers blijft dalen. In de bijakte nr. 12 werden middelen vrijgemaakt om de waterlekken in de plafonds te herstellen. De spreker vraagt wanneer een grondige renovatie van alle gebouwen zal plaatsgrijpen. Wordt daartoe in de bijakte nr.13 in middelen van Beliris voorzien?

In de beleidsnota wordt gesteld dat bij de volgende begrotingscontrole een herziening van de budgetten zal worden aangevraagd. De spreker vraagt om welke budgetten het gaat en waarom ze niet in de initiële begroting 2019 zijn opgenomen.

Mevrouw Monica De Coninck (sp.a) is verheugd met de investering van Beliris in de nieuwe metrolijn tussen Albert en Bordet ten belope van 500 miljoen euro. Ze is van oordeel dat dit project heel positief is voor de toekomstige ontwikkeling van Brussel.

De spreekster brengt in herinnering dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest parallel hiermee 1,3 miljard euro in dit project voor een nieuwe metrolijn investeert. In totaal investeert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 5 miljard euro in het openbaar vervoer. De spreekster vindt dat de MIVB als openbare vervoersmaatschappij een na te volgen model is geworden. Dankzij die maatschappij verloopt het openbaar vervoer in Brussel vlotter dan in Antwerpen of zelfs dan het vervoer met de NMBS. *Mevrouw Monica De Coninck* is van oordeel dat het openbaar vervoer gefederaliseerd zou kunnen worden met de MIVB als model.

De heer Georges Dallemagne (cdH) is van oordeel dat de beleidsnota in de goede richting gaat. Hij herinnert de N-VA-fractie eraan dat de toelage van Beliris de Federale Staat slechts 125 miljoen euro kost, wat een klein bedrag is in vergelijking met de lasten die Brussel draagt voor zijn functie als hoofdstad en voor zijn internationale functie. Over het algemeen genomen, is hij van oordeel dat Beliris een mechanisme is dat steeds beter werkt.

de Beliris, telles que la rénovation de rues commerçantes ou de piscines publiques.

L'orateur souligne que le projet de métro entre Bruxelles-Nord et Bordet est extrêmement important pour promouvoir une mobilité durable. Il regrette que le délai initial de 2025 soit retardé à 2028. Il demande au ministre un meilleur suivi des délais pour éviter que ce projet continue à prendre du retard.

M. Van Peteghem rappelle aussi l'état lamentable des musées du Cinquenaire, en comparaison avec des musées similaires dans d'autres capitales. Il fait remarquer que le nombre de visiteurs continue à diminuer. L'avenant n° 12 a dégagé des moyens pour réparer les infiltrations d'eau au niveau des plafonds. Il demande quand une rénovation approfondie de l'ensemble des bâtiments aura lieu. L'avenant n° 13 prévoit-il des moyens de Beliris à cette fin?

Dans la note de politique générale, il est indiqué qu'une demande de révision des budgets sera introduite dans le cadre du prochain contrôle budgétaire. L'intervenant souhaite savoir de quels budgets il s'agit et pour quelle raison ces budgets ne sont pas prévus dans le budget initial de l'année 2019.

Mme Monica De Coninck (sp.a) salue l'investissement de Beliris à hauteur de 500 millions d'euros dans la nouvelle ligne de métro entre Albert et Bordet. Elle estime que ce projet est très positif pour le développement futur de Bruxelles.

L'oratrice rappelle que la Région bruxelloise investit, en parallèle, 1,3 milliard d'euros dans ce projet de nouvelle ligne de métro. Globalement, la Région investit 5 milliards d'euros dans les transports en commun. L'intervenante estime que la STIB est devenue un modèle à suivre de société de transports en commun. Grâce à elle, les transports en commun en Région bruxelloise sont plus performants qu'à Anvers ou même que ceux de la SNCB. *Mme Monica De Coninck* considère que les transports en commun pourraient être fédéralisés avec la STIB pour modèle.

M. Georges Dallemagne (cdH) estime que la note de politique générale va dans le bon sens. Il rappelle au groupe N-VA que la dotation de Beliris à charge de l'État fédéral ne s'élève qu'à 125 millions d'euros, ce qui est peu par rapport aux charges qu'entraînent pour Bruxelles sa fonction de capitale et sa fonction internationale. Il considère que, de manière générale, Beliris est un mécanisme qui fonctionne de mieux en mieux.

De spreker vindt dat de gekozen pijlers gegrond zijn. Mobiliteit is een essentieel element. De vertragingen waarmee verschillende projecten kampen, zijn te wijten aan het feit dat het moeilijk is om alle betrokken actoren op één lijn te krijgen. Hij is ook ingenomen met de investeringen inzake behoud van het patrimonium, dat belangrijk is voor het imago van België. Wat de investeringen in verschillende gemeenschappelijke voorzieningen betreft, merkt hij op dat zij overvloedig worden gebruikt door talrijke buitenlanders. Het is dan ook normaal dat Brussel deze kosten niet alleen draagt. De solidariteit is gerechtvaardigd en zou in de toekomst aanzienlijker kunnen zijn.

De heer Dallemagne vraagt opheldering over het bedrag voor het Alma-project. Gaat het wel degelijk om het oorspronkelijke bedrag van 18 miljoen euro?

De heer Benoît Hellings (Ecolo-Groen) brengt in herinnering dat de middelen van Beliris aanvankelijk uitsluitend voor grootschalige projecten bestemd waren. Vanaf 1999 werden deze middelen dankzij minister Durant ook toegewezen aan meer bescheiden projecten inzake gemeenschappelijke voorzieningen die de Brusselaars echter een toegevoegde waarde boden. De spreker acht het wenselijk op de ingeslagen weg voort te gaan en herinnert de N-VA-fractie eraan dat de uitstraling van Brussel als federale en internationale hoofdstad het hele land ten goede komt, de Vlaamse bedrijven inbegrepen.

De spreker is daarentegen van oordeel dat de middelen van Beliris niet zouden mogen worden gebruikt voor de federale culturele instellingen in Brussel, zoals de Koninklijke Muntshouwborg, aangezien voor hen al in een specifiek federaal budget is voorzien. Hij verduidelijkt dat de situatie anders is voor een bicommunautaire instelling zoals het Koninklijk Conservatorium van Brussel, waarvoor de financiële bijdrage van Beliris relevant is.

Wat de voetgangerszone in het centrum van Brussel betreft, vraagt de heer Hellings opheldering over het tijdschema voor het aanleggen van het Fontainas- en Beursplein.

De spreker richt ook vragen tot de minister over de economische en sociale gevolgen van het beheer van de werken in de voetgangerszone in het centrum van Brussel, waarvoor Beliris als bouwheer de eindverantwoordelijke is. Sommige horecazaken in wat thans een bouwterrein is, hebben hun bezoekersaantallen dramatisch zien dalen ingevolge het oneindig durende, danteske en megalomane project. Deze handelszaken typeren deze zone en zijn het resultaat van een buitengewone menselijke investering, waar de inwoners van

L'intervenant estime que les axes choisis sont légitimes. La mobilité est un élément essentiel. Les retards dans différents projets sont dus à la difficulté de mettre d'accord tous les acteurs concernés. Il salue également les investissements dans la sauvegarde du patrimoine, important pour l'image de la Belgique. En ce qui concerne les investissements dans divers équipements collectifs, il fait remarquer que ceux-ci sont abondamment utilisés par de nombreux ressortissants étrangers. Il est donc normal que Bruxelles ne supporte pas seule ces coûts. La solidarité est légitime et pourrait à l'avenir être plus importante.

M. Dallemagne demande des précisions quant au montant retenu pour le projet Alma. S'agit-il bien du montant initialement prévu de 18 millions d'euros?

M. Benoît Hellings (Ecolo-Groen) rappelle que les moyens de Beliris étaient initialement exclusivement consacrés à des projets de grande envergure. À partir de 1999, grâce à la ministre Durant, ces moyens ont aussi été alloués à des projets d'équipements collectifs de taille plus modeste mais qui apportaient une réelle plus-value pour les Bruxellois. L'orateur estime qu'il est souhaitable de poursuivre dans cette voie et rappelle au groupe N-VA que le rayonnement de Bruxelles en tant que capitale fédérale et internationale profite à tout le pays, y compris aux entreprises flamandes.

L'intervenant estime en revanche que les moyens de Beliris ne devraient pas être utilisés pour les Institutions culturelles fédérales situées à Bruxelles, comme par exemple, le Théâtre royal de la Monnaie, dans la mesure où celles-ci bénéficient déjà d'un budget fédéral spécifique. Il précise que la situation est différente pour une institution bicommunautaire comme le Conservatoire royal de Bruxelles pour lequel l'intervention financière de Beliris est opportune.

Concernant le piétonnier du centre-ville de Bruxelles, M. Hellings souhaite des précisions quant au calendrier des aménagements de la place Fontainas et de la Bourse.

L'intervenant interroge également le ministre sur les conséquences économiques et sociales de la gestion du chantier du piétonnier du centre-ville de Bruxelles, dont Beliris, en tant que maître d'œuvre, est au final responsable. Certains établissements horeca de la zone actuellement en chantier ont connu une baisse dramatique de leur fréquentation, à cause du caractère interminable, dantesque et pharaonique du projet. Ces commerces sont emblématiques de cette zone et sont la conséquence d'un investissement humain

het centrum van Brussel en de klanten trots op zijn. Het valt niet te ontkennen dat het behoud van deze karaktervolle horecazaken essentieel is voor het slagen van dit stadsproject. Sommige handelaren staat het water aan de lippen en zij hebben schulden gemaakt bij de federale sociale zekerheid en bij andere belastingdiensten. Overweegt de minister, aangezien Beliris een federale overheidsdienst is, steun te vragen bij zijn collega's bevoegd voor Middenstand, Tewerkstelling en Sociale Zaken voor de concrete vragen van de handelaren, namelijk een bevrozing van de schulden die zij hebben bij de Federale Staat, de schorsing van de boetes van 15 % voor elke te late betaling en de mogelijkheid om een sociale lening aan te gaan om de bedrijven overeind te houden?

Wat de nieuwe metrolijn betreft, verduidelijkt de heer Hellings ingevolge het betoog van de heer Flahaux wat het standpunt is van Ecolo-Groen. Hij brengt in herinnering dat één kilometer metrolijn ongeveer 300 miljoen euro kost. Ter vergelijking: dat is de totale kostprijs voor de volledige renovatie van het Koning Boudewijnstadion of voor de aanleg van een eigen baan voor de volledige tramlijn 9 die het centrum van Brussel met Jette verbindt. De Ecolo-Groen-fractie is uiteraard niet tegen het principe van een nieuwe metrolijn, maar is van oordeel dat, gezien de kosten, het beter zou zijn om de beperkte middelen te investeren in andere mobiliteitsprojecten, zoals tramlijnen met een eigen baan. Deze projecten zijn minder duur, zijn even doeltreffend en kunnen veel sneller worden uitgevoerd.

B. Antwoorden van de minister

Bijakte nr. 13 en heroriëntering van de middelen

De heer Didier Reynders, vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, onderstreept dat uit de bijakte nr. 13 een echte heroriëntering blijkt van de middelen naar projecten ter verbetering van de mobiliteit en ten behoeve van de federale culturele instellingen, die in grote mate bijdragen tot de uitstraling van Brussel, zowel nationaal als internationaal. De andere projecten, zoals de bouw van sociale woningen, zijn slechts de uitvoering van vorige bijakten.

De minister deelt het standpunt dat de middelen van Beliris niet mogen dienen voor opdrachten die van louter regionaal of lokaal belang zijn. Hij preciseert dat de bijakte nr. 13 het resultaat is van een akkoord onder alle partners. Zelfs al hebben de besprekingen lang geduurd, toch is de minister tevreden tot een akkoord te zijn gekomen; gelet op de soms diametraal tegengestelde standpunten van de betrokken partijen, was dit geen uitgemaakte zaak.

extraordinaire, qui font la fierté des habitants du centre-ville de Bruxelles et de leurs habitués. Il est indéniable que le maintien de ces commerces de bouche et de caractère sont indispensables à la réussite de ce projet urbain. Certains commerçants sont littéralement le couteau sous la gorge et ont contracté des dettes auprès de la Sécurité sociale fédérale et d'autres instances fiscales. Beliris étant une administration fédérale, le ministre envisage-t-il d'appuyer auprès de ses collègues en charge des Classes moyennes, de l'Emploi et des Affaires sociales les demandes concrètes des commerçants, à savoir un gel des dettes envers l'État fédéral, la suspension des amendes de 15 % pour tout retard de paiement et la possibilité de contracter un prêt social pour maintenir les commerces à flot?

En ce qui concerne la nouvelle ligne de métro, M. Hellings précise, suite à l'intervention de M. Flahaux, la position d'Ecolo-Groen. Il rappelle qu'un kilomètre de métro coûte environ 300 millions d'euros. A titre de comparaison, il s'agit du coût total de la rénovation complète du Stade Roi Baudouin ou encore de la mise en site propre de toute la ligne de tram 9 qui relie le centre-ville à Jette. Le groupe Ecolo-Groen n'est bien évidemment pas contre le principe d'une nouvelle ligne de métro mais estime que, vu le coût, il serait plus opportun d'investir les moyens limités à disposition dans d'autres projets de mobilité, comme des lignes de tram en site propre, ces projets étant moins onéreux, tout aussi performants et pouvant être mis en œuvre beaucoup plus rapidement.

B. Réponses du ministre

Avenant n° 13 et réorientation des moyens

M. Didier Reynders, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, souligne que l'avenant n° 13 reflète une véritable réorientation des moyens vers des projets visant à améliorer la mobilité et à destination des Institutions culturelles fédérales, lesquelles contribuent grandement au rayonnement de Bruxelles, tant sur le plan national que sur le plan international. Les autres projets, tels que la construction de logements sociaux, ne sont que l'exécution d'avenants antérieurs.

Le ministre partage le point de vue selon lequel les moyens de Beliris ne doivent pas servir à des missions qui relèvent d'enjeux purement régionaux ou locaux. Il précise que l'avenant n° 13 est le résultat d'un accord de tous les partenaires. Même si les discussions furent longues, le ministre est satisfait d'être parvenu à un accord, alors que ce n'était pas gagné d'avance, vu les points de vue parfois diamétralement opposés des parties concernées.

Verzoek tot herziening van de bovengrenzen

De minister komt terug op het verzoek tot herziening van de bovengrenzen waartoe hij bij de volgende begrotingscontrole zal overgaan. Hij geeft aan dat het niet mogelijk was dat in het raam van de initiële begroting 2019 te doen, omdat de bijakte nr. 13 nog niet was gesloten.

Metroproject Noord

Aangaande het metroproject Noord geeft de minister aan dat het alternatieve scenario van een bovengrondse tramlijn geanalyseerd werd in het kader van de studie naar de meest geschikte vervoerswijze. Tramlijn 55, waarvan het traject dicht bij dat van metro Noord ligt, is nu verzadigd: tijdens de piekuren is de bezettingsgraad van 16 % van de trams meer dan 100 %; ze hebben tot twintig minuten vertraging en hun commerciële snelheid daalt tot minder dan acht kilometer per uur, terwijl die van de metro Noord 30 kilometer per uur zal zijn.

Om de aantrekkelijke doelstellingen van commerciële snelheid, frequentie en comfort te bereiken, zou voor het hele traject van tram 55 een eigen baan moeten worden aangelegd, wat onder meer met zich zou brengen:

- een volledige herinrichting van de premetrotunnel (overgang naar drie sporen en bijkomende perrons);
- totale afschaffing van parkeergelegenheid en/of autoverkeer in bepaalde wijken;
- de afschaffing van de mogelijkheid om bij de meeste kruispunten linksaf te slaan;
- de afschaffing van zeventien kruispunten;
- een vermindering van het aantal haltes; en
- een aanzienlijke vermeerdering van de tramfrequentie en dus van de geluidsoverlast in de wijk Liedts / Vooruitgang. Voor het lawaai moet men immers rekening houden met de lijnen 25, 55, 62 en 93, dat wil zeggen ongeveer 72 bewegingen per uur, of nog: meer dan één tram per minuut in elke richting.

Zelfs al zou de aanleg van een eigen baan minder duur zijn, toch zou dat voor de bewoners en voor de winkelgebieden langs de route heel nadelig zijn, alsook voor de naburige straten die het verkeer en de verloren parkeerplaatsen zouden moeten opvangen. Voorts vergt die optie heel zware of zelfs onrealistische herinrichtingen in de stedelijke context van Schaarbeek en Evere, terwijl de resultaten onvoldoende zullen blijven en niet zullen beantwoorden aan de stijgende vraag van de reizigers.

Demande de révision des plafonds

Le ministre revient sur la demande de révision des plafonds qu'il introduira dans le cadre du prochain contrôle budgétaire. Il indique qu'il n'était pas possible de le faire dans le cadre du budget initial de 2019 car l'avenant n° 13 n'était pas encore conclu.

Projet de métro nord

En ce qui concerne le projet de métro nord, le ministre indique que le scénario alternatif d'une ligne de tram en surface a été analysé lors de l'étude du mode de transport le plus adéquat. La ligne de tram 55, dont le trajet est proche de celui du métro nord, est actuellement saturée: en heures de pointe 16 % des trams présentent un taux d'occupation supérieur à 100 %; ils enregistrent jusqu'à 20 minutes de retard et leur vitesse commerciale chute à moins de 8 kilomètres par heure alors que celle du métro nord sera de 30 kilomètres par heure.

Pour atteindre les objectifs attractifs de vitesse commerciale, de fréquence et de confort, une mise en site propre devrait être réalisée sur la totalité du tracé du tram 55, ce qui entraînerait notamment:

- un réaménagement complet du tunnel du prémétro (passage à 3 voies et quais supplémentaires);
- la suppression totale du stationnement et/ou de la circulation automobile dans certains quartiers;
- la suppression de la possibilité de tourner à gauche à la majorité des carrefours;
- la suppression de 17 carrefours;
- une diminution du nombre d'arrêts; et,
- une augmentation importante de la fréquence des trams et donc des nuisances sonores dans le quartier Liedts/Progrès. Au niveau des nuisances sonores, il faut en effet tenir compte des lignes 25, 55, 62 et 93 soit environ 72 mouvements par heure, c'est-à-dire plus d'un tram par minute dans chaque sens.

La mise en site propre du tram, même si elle est moins chère, serait donc très pénalisante pour les riverains et zones commerçantes le long du trajet ainsi que pour les rues avoisinantes qui devraient capter le trafic et le stationnement perdu. Par ailleurs, cette option implique des aménagements très lourds, voire irréalistes dans le contexte urbain de Schaarbeek et Evere, alors que les performances demeureront insuffisantes et ne répondront pas à la demande croissante des voyageurs.

Het gebruik van de Noord-Zuidlijn wordt geraamd op 7 500 reizigers per uur en per richting, dat wil zeggen bijna vier keer meer dan de theoretische capaciteit van tramlijn 4. Tot dat resultaat komen is voor de tram niet mogelijk. Met de huidige trams (T3000) kan men, in de meest optimale omstandigheden en rekening houdend met onder meer het feit dat de straten smal zijn, komen tot een totaal van 2 208 vervoerde passagiers per uur. De hogere benodigde capaciteit verantwoordt dus de hogere kosten.

Bovendien moet erop worden gewezen dat de bevolking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en dus de bevolkingsdichtheid, volgens de ramingen van het Planbureau, in de periode 2010-2060 met 35 % zal toenemen, wat het aantal gebruikers van het openbaar vervoer, en dus van de metro, met zekerheid nog zal vergroten.

De automatische metro biedt dus het beste resultaat op lange termijn, meer bepaald omdat de exploitatiekosten per plaats veel lager zijn dan in de andere scenario's, terwijl dit transportmiddel tegelijk meer reizigers kan vervoeren. Bovendien leidt de automatische metro tot een tien keer grotere *modal shift* – dat wil zeggen het feit dat men de auto laat staan ten voordele van het openbaar vervoer – dan de premetro.

De minister voegt eraan toe dat de kostprijs voor de metrolijn Noord thans wordt geraamd op ongeveer 800 miljoen euro voor 4 kilometer. Volgens dat scenario zou de kostprijs per kilometer veeleer rond de 200 miljoen euro bedragen in plaats van de door de heer Hellings aangehaalde 300 miljoen euro.

Project Meiser

Wat het project Meiser betreft, legt de minister uit dat er wordt gewacht op een beslissing van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Investerings van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het openbaar vervoer

In verband met het door mevrouw Monica De Coninck aangehaalde bedrag van 5 miljard euro dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou hebben beslist te investeren in het openbaar vervoer, geeft de minister aan dat bedrag meermaals te hebben gehoord, maar geen weet te hebben van de periode waarop dit bedrag betrekking heeft, noch van enig investeringsplan.

Koninklijk Conservatorium van Brussel

De vertraging bij de toekenning van de opdracht voor de studie met het oog op de renovatie van het Koninklijk

La fréquentation de la ligne Nord-Sud est estimée à 7 500 voyageurs par heure par sens, c'est-à-dire près de quatre fois plus que la capacité théorique de la ligne 4 du tram. Arriver à ce résultat n'est pas possible pour le tram. Les trams actuels (T3000) permettent dans les conditions les plus optimales, compte tenu de l'étroitesse des rues notamment, d'arriver à un total de 2 208 passagers transportés par heure. La capacité plus élevée nécessaire justifie donc le coût plus important.

Il faut de plus souligner que, selon les estimations du Bureau du plan, la population de la Région bruxelloise, et donc sa densité, va augmenter de 35 % sur la période 2010-2060, ce qui ne manquera pas d'augmenter encore le nombre d'utilisateurs des transports en commun, et donc du métro.

Le métro automatique offre donc le meilleur bilan à long terme, notamment parce que le coût d'exploitation par place est largement plus avantageux que dans les autres scénarios, tout en permettant le transport d'un plus grand nombre de voyageurs. De plus, le report modal, c'est-à-dire l'abandon du véhicule au profit des transports en commun, est jusqu'à dix fois plus important pour un métro automatique que pour un prémetro.

Le ministre ajoute que le coût du métro nord est actuellement évalué à environ 800 millions d'euros pour 4 kilomètres. Dans ce scénario, le coût par kilomètre serait plus proche de 200 millions d'euros que des 300 millions d'euros évoqués par M. Hellings.

Projet Meiser

En ce qui concerne le projet Meiser, le ministre explique qu'il est en attente d'une décision du gouvernement de la Région bruxelloise.

Investissements de la Région bruxelloise dans les transports en commun

À propos du montant de 5 milliards d'euros évoqué par Mme Monica De Coninck que la Région bruxelloise aurait décidé d'investir dans les transports en commun, le ministre indique qu'il a plusieurs fois entendu ce montant, mais qu'il n'a pas d'information sur la période concernée, ni connaissance d'un quelconque plan d'investissements.

Conservatoire royal de Bruxelles

Le retard pris dans l'attribution du marché d'étude pour la rénovation du Conservatoire royal de Bruxelles

Conservatorium van Brussel is te wijten aan het feit dat bij de Raad van State tweemaal beroep werd ingesteld tegen de gunningsprocedure.

De minister verduidelijkt dat de bijdrage van Beliris er komt omdat de beide betrokken gemeenschappen niet tot een volledige financiering van deze renovatie zijn gekomen. Het volledige bedrag werd dus over de drie overheden verdeeld. Het federale deel, dat 20 miljoen euro bedraagt, komt voor rekening van de Regie der Gebouwen. De Vlaamse Gemeenschap heeft van de 20 miljoen euro te haren laste al 5 miljoen euro overgemaakt aan de naamloze vennootschap die met het oog op dit project werd opgericht. De *Fédération Wallonie-Bruxelles* heeft eveneens een storting van 5 miljoen euro aangekondigd, maar nog niet uitgevoerd.

Jubelparkmusea

De minister bevestigt dat al een bedrag van 17 miljoen euro werd uitgetrokken voor een eerste renovatiefase, meer bepaald voor de daken.

Er is voorzien in bijkomende financieringen van Beliris ten gunste van de federale musea, die echter nog nauwkeurig moeten worden vastgelegd naargelang van het masterplan dat de Regie der Gebouwen dient op te stellen.

Alma-project

De minister geeft aan dat de financiering door Beliris van het voetgangersbrugproject op de Alma-site 18,3 miljoen euro zal bedragen.

Voetgangerszone in het stadscentrum

De minister is van mening dat de voetgangerszone zou moeten beantwoorden aan de verwachtingen van de burgers die achter dit project staan én aan die van de handelaars. In dat verband betreurt hij dat de Stad Brussel van meet af aan heeft gekozen voor een autoverbod in de héle toekomstige voetgangerszone, zonder rekening te houden met de vereiste toegangen voor culturele activiteiten en voor de aanwezige handelszaken. Persoonlijk was hij gewonnen voor werken in opeenvolgende fasen waarbij de toegang tot de handelszaken zou worden gehandhaafd. Mettertijd kon de toegankelijkheid gelukkig wat worden aangepast aan de behoeften van de handelaars.

De minister heeft begrip voor de ontreddering bij de handelaars. Hij merkt echter op dat de vertragingen niet te wijten zijn aan Beliris, maar aan het Brussels Gewest, die de vergunningen moest intrekken. De eigenlijke uitvoering van de werken waarmee Beliris is belast, heeft

est dû au fait que deux recours contre la procédure d'attribution ont été introduits devant le Conseil d'État.

Le ministre précise que l'intervention de Beliris s'effectue, faute pour les deux Communautés concernées de parvenir à un financement complet de cette rénovation. Le montant total a donc été réparti en trois. La part fédérale qui s'élève à 20 millions d'euros sera prise en charge par la Régie des bâtiments. Sur les 20 millions d'euros à sa charge, la Communauté flamande a d'ores et déjà versé 5 millions d'euros à la société anonyme créée pour réaliser le projet. Quant à la Fédération Wallonie-Bruxelles, un versement similaire de 5 millions d'euros a été annoncé mais n'est pas encore intervenu.

Musées du Cinquantenaire

Le ministre confirme qu'un montant de 17 millions d'euros a déjà été dégagé pour une première phase de rénovation, notamment des toitures.

Des financements complémentaires de Beliris à destination des musées fédéraux sont prévus mais doivent encore être précisés en fonction du *master plan* que la Régie des bâtiments doit établir.

Projet Alma

Le ministre indique que le financement par Beliris du projet de passerelle sur le site Alma s'élèvera à 18,3 millions d'euros.

Piétonnier du centre-ville

Le ministre estime que le piétonnier devrait combiner les attentes des citoyens qui souhaitent ce projet et celles des commerçants. A cet égard, il déplore le choix initial de la Ville de Bruxelles de d'emblée interdire la circulation automobile sur l'ensemble de la zone à rendre piétonnière, sans tenir compte des accès nécessaires aux activités culturelles et aux commerces existants. Il était personnellement favorable à un travail par phases successives en maintenant les accès pour les commerçants. Au fil du temps, la situation des accès a heureusement pu être légèrement adaptée aux besoins des commerçants.

Le ministre comprend le désarroi de commerçants. Il fait cependant remarquer que les retards ne sont pas imputables à Beliris mais à la Région de Bruxelles qui a dû retirer les permis. L'exécution des travaux proprement dite dont Beliris à la charge n'a pas pris de retard. Le

geen vertraging opgelopen. De minister voegt eraan toe dat de moeilijke situatie van de handelaars in het stadscentrum ook in een bredere context moet worden gezien: zo spelen de aanslagen en de sluiting van de tunnels een rol. In dat verband heeft de Federale Staat de handelaars bepaalde faciliteiten toegekend op het vlak van de fiscale en de socialezekerheidsverplichtingen. De betrokken handelaars zijn daar in principe van in kennis gesteld. Eventuele leningen en schadeloosstellingen vallen onder de bevoegdheid van de gewesten.

Wat het tijdschema van de werken betreft, preciseert de minister dat de herinrichting van het Fontainasplein pas zal starten nadat de Stad Brussel klaar is met de aanleg van het park.

Opleidingscentra

De financiering van opleidingscentra door Beliris beoogt een gedeeltelijk antwoord te bieden op het probleem van het gebrek aan opleiding van de jongeren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De minister herinnert eraan dat taalopleidingen een bevoegdheid van de gemeenschappen zijn. Daarenboven zou over elke bijkomende financiering door Beliris op dat gebied trouwens een voorafgaand akkoord tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten worden gesloten.

Tot besluit geeft de minister aan dat Beliris zich al maar meer op zijn aanvankelijke opdrachten focust, namelijk de ondersteuning van Brussel op het vlak van zijn hoofdstedelijke en internationale rol. De investeringen in mobiliteit zijn ter zake van wezenlijk belang. Bovendien heeft Beliris van bij zijn oprichting geïnvesteerd in de in Brussel gevestigde federale culturele instellingen. Als minister belast met de federale culturele instellingen, heeft hij ervoor gepleit dat die zouden worden vrijgesteld van de te leveren begrotingsinspanningen. Hij hoopt dat de gemeenschappen hetzelfde zullen doen voor de culturele instellingen waarvoor zij bevoegd zijn.

III. — STEMMINGEN

De commissie brengt met 10 stemmen en 1 onthouding een gunstig advies uit over het onderdeel “Beliris” van sectie 33 (FOD Mobiliteit en Vervoer) van het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2019.

De rapporteur,

Benoît PIEDBOEUF

De voorzitter,

Anne DEDRY

ministre ajoute que la situation difficile des commerçants du centre-ville doit aussi se comprendre dans un contexte plus large, à savoir l’impact des attentats et de la fermeture des tunnels. Dans ce cadre, l’État fédéral a octroyé aux commerçants certaines facilités sur le plan des obligations fiscales et de sécurité sociale. Les commerçants concernés ont en principe été informés. En ce qui concerne d’éventuels prêts et d’éventuelles indemnités, ces derniers relèvent de la compétence des Régions.

En ce qui concerne le calendrier des travaux, le ministre précise que l’aménagement de la place Fontainas ne débutera qu’après que le parc ait été aménagé par la Ville de Bruxelles.

Centres de formation

Le financement par Beliris de centres de formation vise à répondre en partie au problème du manque de formation des jeunes en Région bruxelloise.

En ce qui concerne la formation en langues, le ministre rappelle que la formation relève de la compétence des Communautés. Par ailleurs, tout financement complémentaire de Beliris dans ce domaine devrait, en outre, faire l’objet d’un accord préalable entre l’État fédéral et la Région bruxelloise.

En conclusion, le ministre indique de Beliris se concentre de plus en plus sur ses missions initiales, à savoir le soutien de Bruxelles dans sa fonction de capitale et dans sa fonction internationale. L’investissement dans la mobilité est essentiel à cet égard. Beliris a, en outre, dès sa création, investi dans les Institutions culturelles fédérales situées à Bruxelles. En tant que ministre chargé des Institutions culturelles fédérales, le ministre a plaidé pour que ces dernières soient exonérées des efforts budgétaires à accomplir. Il espère que les Communautés en feront de même pour les institutions culturelles qui dépendent d’elles.

III. — VOTES

La commission émet par 10 voix et 1 abstention un avis favorable sur le volet “Beliris” de la section 33 (SPF Mobiliteit en Transports) du projet de budget général des dépenses pour l’année budgétaire 2019.

Le rapporteur,

Benoît PIEDBOEUF

La présidente,

Anne DEDRY

	Studie / Vergunning	Werken Aanvang / Einde
HOOFDSTUK I - MOBILITEIT		
1.1.1 Spoorverbinding Watermaai-Schuman-Josafat en multimodale pool Schuman		werken voltooid
1.10.2 Kleine Ring West - Ninoofsepoort		werken aan de gang - einde 1e kwartaal 2019
1.10.4 Kleine Ring West - Voetgangersbruggen Graaf van Vlaanderen en Ninoofsepoort	Stedenbouwkundige vergunning afgeleverd op 24.10.2017 Bestek werken in opmaak	aanvang van de werken in het 4e kwartaal 2019
1.1.1.1 Heraanleg van de centrumlanen - schijf 1 - deel De Brouckèreplein - Kruispunt Kiekenmarkt		werken aan de gang - einde 1e kwartaal 2019
1.1.1.1 Heraanleg van de centrumlanen - schijf 2bis - deel Fontaines - Plattesteensstraat		werken aan de gang - einde 2e kwartaal van 2019
1.1.1.1 Heraanleg van de lanen van het Centrum - schijf 3bis - Beursplein en omegeving		aanvang van de werken in het 1e kwartaal 2019
1.1.1.1 Heraanleg van de centrumlanen - schijf 2ter - Fontainasplein		start van de werken overeen te komen met de Stad Brussel
1.14.1 Meiser	in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	werken voltooid
1.16.1 Renovatie van het metrostation Kunst-Wet		
1.17.1 Metrostation Centraal Station	in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
1.24.2 Bouw van de voetgangersbrug Picard		werken aan de gang - helling: eind van de werken 3e kwartaal 2019/ brug: opdracht bekendgemaakt, uitvoeringsstudies aan de gang, begin van de werken op de site 3e kwartaal 2019
1.26.1 Hoogperformant openbaar vervoer - doorgang onder het Noordstation	Effectenstudies aan de gang Stedenbouwkundige vergunning verwacht 2e kwartaal 2019 Bestek werken in opmaak	aanvang van de werken in het 2e kwartaal 2020
1.26.1 Hoogperformant openbaar vervoer - Tunnel, Stelplaats, Stations Liedts, Colignon, Verboekhoven, Riga, Linde, Vrede, Bordelet	ontwerpstudies aan de gang stedenbouwkundige vergunning verwacht 3e kwartaal 2021	aanvang van de werken in 2022
1.26.2 Hoogperformant openbaar vervoer - haalbaarheidsstudie Metro Zuid	aanvang van de studies in 2019	
1.30.1 Overdekking van de Kleine Ring - Guldenvlies	geen budget toegekend	
1.34.1 Voetgangersbruggen: Voetgangersbrug Lycée Français	subsidie toegekend	
1.34.2 Voetgangersbruggen: Voetgangersbrug Kalevoet	subsidie toegekend	
1.35 Fiets-GEN	in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
1.36 Aanleg van de RER-haltes	in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
HOOFDSTUK II - ONTWIKKELING STRATEGISCHE ZONES, GEBOUWEN, OPENBARE RUIMTEN		
2.2.4 Renovatie van de openbare ruimten in de Europese wijk: Egevoortoren en omegeving		aanvang van de werken in het 1e kwartaal 2019
2.2.3 Renovatie van de openbare ruimten in de Europese wijk: Voetgangersbrug Waver - Viaduct		werken voltooid
2.2.6 Renovatie van de openbare ruimten in de Europese wijk: Eastmangebouw en omegeving		werken voltooid
2.X.7 Ronde Schuman	in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
2.4.1 Herinrichting Jourdanplein - plein		aanvang van de werken in het 1e kwartaal 2019
2.4.1 Herinrichting Jourdanplein - parking Jo Heyne		werken voltooid
2.4.1 Herinrichting Jourdanplein - Frolssarstraat		aanvang van de werken in januari 2019
2.14.5 Uitbreidingen van het Koninklijk Theater Toone		werken voltooid
2.14.6 Lichtplan	in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
III.1.1.9 Opwaardering van de architecturale kwaliteit van de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Laken door verlichting	vergunning afgeleverd op 07.03.2018 Bestek werken in opmaak	aanvang van de werken in het 4e kwartaal 2019
3.14.2 Renovatie van het gemeentelijk zwembad van Elsene	vergunning afgeleverd op 12.12.2017 raadpleging van de markt aan de gang	aanvang van de werken in het 3e kwartaal 2019

3.14.3 Renovatie van het zwembad Louis Namèche in Sint-Jans-Molenbeek			werken voltooid	
3.14.5 Renovatie van de Turkse baden van het zwembad Victor Boin in Sint-Gillis			werken voltooid	
3.14.6 Renovatie van het zwembad Neptunium in Schaarbeek			werken aan de gang - einde 4e kwartaal 2019	
3.17.4 Vooruitgeschoven post brandweer - Delta		gunning studies aan de gang		
3.19.1 Koninklijke as - Collignon - herinrichting van de openbare ruimten en de wegen		aanvang van de studies in het 1e kwartaal 2019		
3.24.1 Herinrichting Nieuwstraat		voorontwerpstudies aan de gang		
3.28.1 Interpretatiecentrum van de architectuur en van het Brusselse art-nouveaupatrimonium		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	werken aan de gang - einde 1e kwartaal 2020	
3.29.1 Competentiepool 'mechanica'			werken voltooid	
3.32.1 Abdij van Vorst		studies aan de gang in de gemeente Vorst	werken voltooid	
6.11.1 Huis van de Natuur			werken voltooid	
6.13.1 Uitbreiding Hortamuseum door verbouwing van aangrenzend huis, Amerikastraat 27, 1060 Sint-Gillis			werken voltooid	
6.26 Internationaal centrum voor circuskunsten		subsidie toegekend		
2.30.1 Heraanleg van de Houba de Strooperlaan - Studies		in afwachting van Stad en Gewest		
2.31.1 Restauratiewerken aan de Sint-Katelijnekerk		studies aan de gang in Stad Brussel		
2.32.1 Paleis op de Koudenberg - Subsidie		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	aanvang van de werken in 2020	
2.33.1 Stadsinrichtingen en voetgangersbruggen Alma - Subsidies		op te starten		
2.34.1 Competentiepool bouw		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
HOOFDSTUK III - AANKOOP BOUWGRONDEN				
2.11.1 Aankoop van bouwgronden en gebouwen in de Heyvaertwijk		subsidie deels toegekend		
2.11.2.1 Aankoop van bouwgronden en gebouwen - Kazernes - Sanefinalasbestverwijdering		studies aan de gang	aanvang van de werken in 2019	
2.11.2.2 Aankoop van gronden en gebouwen		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
HOOFDSTUK IV - PRIORITAIRE ZONES				
2.22.1 Ontwikkeling van openbare ruimtes in de prioritaire zones - DELTA		subsidie toegekend/in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het saldo van het programma		
2.23.1 Stadsvernieuwingcontracten nr. 4 'Koningslaan'		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
2.23.2 Stadsvernieuwingcontracten nr. 1 'Citroën-Vergote'		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
2.23.1 Stadsvernieuwingcontracten nr. 3 'Heyvaert'		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
2.22.2 Ontwikkeling van openbare ruimtes in de prioritaire zones - JOSAFAT		gunning studie aan de gang		
2.22.3 Ontwikkeling van openbare ruimtes in de prioritaire zones - BIESTEBROEK		gunning studie aan de gang		
2.22.4 Ontwikkeling van openbare ruimtes in de prioritaire zones - REYERS		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
2.22.5 Ontwikkeling van openbare ruimtes in de prioritaire zones - WESTSTATION		in afwachting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
HOOFDSTUK 5 - HERWAARDING VAN DE WIJKEN				
VII.1.13 WC 2002 - Blyckaert - Elsene			werken voltooid	
VII.1.19 WC 2003 - Metlaal-Munthof - Sint-Gillis		subsidie toegekend		
4.1.29 WC 2006 - Middaglijn - Sint-Joost-ten-Node - wegen		subsidie toegekend		
4.1.29 WC 2006 - Middaglijn - Sint-Joost-ten-Node - gebouw			gebouw: werken aan de gang - einde 2e kwartaal 2019	
4.1.32 WC 2007 - Lemmens - Anderlecht			werken aan de gang - einde 1e kwartaal 2019	
4.1.34 WC 2007 - Westoever - Molenbeek		subsidie toegekend		
4.1.35 WC 2007 - Fontaines - Sint-Gillis			werken aan de gang - einde 4e kwartaal 2018	
4.1.36 WC 2008 - Navez-Portaels - Schaarbeek		in afwachting van een beslissing van de gemeente Schaarbeek		
4.1.37 WC 2008 - Sint-Antonius - Vorst		studies aan de gang		

4.1.41 WC 2009 - Vroege Groenten-Luttrebrug - Vorst	vergunning afgeleverd op 16.12.2016	aanvang van de werken in 2020
4.1.42 WC 2009 - Scepter - Elsene	raadpleging van de markt aan de gang	werken aan de gang - perceel 3 tot eind 2018 en perceel 2 is in voorbereiding (voetgangersbrug)
4.1.43 WC 2009 - Park Alseberg - Sint-Gillis	studies aan de gang	werken voltooid
4.1.44 WC 2010 - Kanaal-Zuid - Anderlecht	in afwachting van een stedenbouwkundige vergunning	
4.1.46 WC 2010 - Liedekerke - St-Joost	subsidie toegekend	
4.1.48 WC 2011 - Winneuvelden-Josafat - Schaarbeek	subsidie toegekend	
4.1.49 WC 2011 - Bloemenhof - Brussel	subsidie toegekend	
4.1.50 WC 2011 - Historisch Koekelberg - Koekelberg	vergunning afgeleverd op 20.07.2018	aanvang van de werken in het 3e kwartaal 2019
4.1.51 WC 2011 - Scheut - Anderlecht	opmaak van het bestek aan de gang	
4.1.53 DWC 2012 - Albert - Vorst	in afwachting van een beslissing van de gemeenten Vorst en Sint-Gillis inzake de bestemming van de openbare ruimte	
4.1.56 DWC 2013 - Malbeek - Elsene	studies aan de gang	
4.1.57 DWC 2013 - As Leuven - Sint-Joost	toe te kennen subsidie	
4.1.58 DWC 2013 - Bockstael - Brussel-Stad	studies aan de gang	
4.1.59 DWC 2013 - Kompas - Anderlecht	studies aan de gang	
4.1.60 DWC 2014 - Verbindingslaan - Brussel-Stad	in afwachting van een beslissing van Stad Brussel	
4.1.61 DWC 2014 - Jacht-Gray - Etterbeek	gunning studies aan de gang	
4.1.62 DWC 2014 - Kleine Zenne - Molenbeek	gunning studies aan de gang	
4.4.21 Renovatie van de sociale woningen Sint-Lazarushof te Sint-Jans-Molenbeek		werken voltooid
4.4.23 Duurzame renovatie van de sociale woningen Limmé-Planties in Sint-Joost-ten-Node		werken voltooid
4.4.24 Sloop en passieve heropbouw van de sociale woningen Musin in Sint-Joost-ten-Node		werken voltooid
4.4.25 Renovatie van de sociale woningen Aartsheerhagen in Watermaal-Bosvoorde		einde van de werken in het 4e kwartaal 2019
4.4.27 Renovatie van de sociale woningen Pleisterplaatsstraat 2-14 in Elsene	in afwachting van een stedenbouwkundige vergunning	
4.4.28 Renovatie van sociale woningen: L'Olivierstraat 18-42 in Schaarbeek		werken aan de gang - einde 3e kwartaal 2020
4.4.29 Renovatie sociale woningen: Peterbos 9 in Anderlecht	studies aan de gang	
4.4.30 Renovatie sociale woningen: Poitiers 1 in Brussel	gunning studies aan de gang	
4.4.31 Renovatie sociale woningen: Florair 2-3 in Jette	subsidie toegekend	
4.4.32 Renovatie sociale woningen: Helmet in Schaarbeek	gunning studies aan de gang	
5.2.1 Herwaarderling van de Kruidtuin		werken aan de gang - einde 2019
5.11.1 Park van Vorst		
5.12.1. Creatie van een groene ruimte en recreatiezone aan de Materialenkaai	in afwachting van een stedenbouwkundige vergunning	
5.14.1 Renovatie van parken in dichtbevolkte wijken: Dudenpark en Jupiterpark	vergunning afgeleverd op 24.04.2018	aanvang van de werken in het 4e kwartaal 2019
5.17.1 Clessebrug en Demeerbrug	opmaak van het bestek aan de gang	
HOOFDSTUK VI - CULTURELE, WETENSCHAPPELIJKE EN PATRIMONIALE INVESTERINGEN	studies aan de gang	
2.15.4 Paleis voor Schone Kunsten: Renovatie van de zalen Men Studio van het Paleis voor Schone Kunsten	subsidie toegekend	
2.15.7 Paleis voor Schone Kunsten: Digitalisering	subsidie toegekend	
2.15.9 Paleis voor Schone Kunsten: Ontwikkeling en aanpassing aan de normen van de logistieke structuren, de toegankelijkheid en het onthaal	studies aan de gang	
2.15.8 Paleis voor Schone Kunsten: Zaal Henry Le Boëuf	subsidie toegekend	
2.10.1 Koninklijke Musea voor Schone Kunsten		werken aan de gang onder bouwheerschap van de Regie der Gebouwen

3.4.1 Vernieuwing van de elektrische installaties in de Basiliek van Koekelberg			werken voltooid
3.11.1 Koningsplein in Brussel	in afwachting van een stedenbouwkundige vergunning		
3.11.2 Inrichtingen van het BIP	toe te kennen subsidie begin 2019		
5.8.1 Restauratie van het Jubelpark - paden, gazons, park, verlichting, meubilair	studies aan de gang		
5.8.1 Restauratie van het Jubelpark - verlichting	vergunning uitgereikt		aanvang van de werken in het 3e kwartaal 2019
5.8.1 Restauratie van het Jubelpark - restaurant van de standbeelden, hekken, klein erfgoed	raadpleging van de markt aan de gang		werken aan de gang - einde 3e kwartaal 2020
6.8.1 Munttheater - renovatie van de ateliers			werken voltooid
6.8.1 Munttheater - uitvoering van de verbindingstunnel			werken aan de gang - einde 2e kwartaal van 2019
6.8.2 Munttheater - kostuumreserve			aanvang van de werken in het 3e kwartaal 2019
6.14.1 Restauratie van het Muziekconservatorium	studies aan de gang		
6.15.2 Joods Museum	gunning studie aan de gang		
6.23.1 Library & Innovation Center	studies aan de gang		
6.24.1 European Sport Center	studies aan de gang		
6.25.1 Federale wetenschappelijke instellingen	studies aan de gang onder bouwheerschap van de Regie der Gebouwen		1e fase van de daken van het KMKG - aan de gang - bouwheerschap van de Regie der Gebouwen
6.28 Flaggy: subsidies	op te starten		
6.29 Nationaal Orkest van België: subsidies	op te starten		
6.30 Abdij Ter Kamerenbos - Kapittelzaal	definitie van het programma aan de gang		

	Etude / Permis	Travaux Début / Fin
CHAPITRE I - MOBILITE		
1.1.1 Liaison ferroviaire Watermael-Schuman-Josaphat et pôle multimodal Schuman		travaux terminés
1.10.2 Petite Ceinture Ouest - Porte de Ninove		travaux en cours - fin au 1er trim 2019
1.10.4 Petite Ceinture Ouest - Passerelles Comte de Flandre et Porte de Ninove	Permis d'urbanisme délivré le 24.10.2017 CSC travaux en cours de rédaction	début des travaux au 4ème trim 2019
1.11.1 Réaménagement des boulevards du Centre - tranche 1 - section Place De Brouckère - Carrefour rue marché aux poulets		travaux en cours - fin en 1er trim 2019
1.11.1 Réaménagement des boulevards du Centre - tranche 2bis - section Fontainas - rue Platesteen		travaux en cours - fin au 2ème trim 2019
1.11.1 Réaménagement des boulevards du Centre - tranche 3bis - place de la Bourse et abords		début des travaux au 1er trim 2019
1.11.1 Réaménagement des boulevards du Centre - tranche 2ter - place fontainas		démarrage des travaux à convenir avec la ville de Bruxelles
1.14.1 Meiser	en attente Région de Bruxelles-capitale	
1.16.1 Rénovation de la station de métro Arts-Loi		travaux terminés
1.17.1 Station de métro Gare Centrale	en attente Région de Bruxelles-capitale	
1.24.2 Construction de la Passerelle Picard		travaux en cours - rampe : fin des travaux au 3ème trim 2019/ pont : marché notifié, études d'exécution en cours, début des travaux sur site au 3ème trim 2019
1.26.1 Transport en commun de haute performance - passage sous la Gare du Nord	Etudes d'incidences en cours Permis d'urbanisme attendu au 2ème trim. 2019 CSC travaux en cours de rédaction	début travaux au 2ème trim 2020
1.26.1 Transport en commun de haute performance - Tunnel, Dépôt, Stations Liedts, Collignon, Verboeckhoven, Riga, Tilleul, Paix, Bordet	études de projet en cours permis d'urbanisme attendu au 3ème trim 2021	début des travaux en 2022
1.26.2 Transport en commun de haute performance - étude de faisabilité métro sud	début des études en 2019	
1.30.1 Recouvrement de la petite ceinture - Toison d'or	Pas de budget octroyé	
1.34.1 Passerelles piétonnes : Passerelle Lycée Français	subside octroyé	
1.34.2 Passerelles piétonnes : Passerelle Calevoet	subside octroyé	
1.35 RER Vélo	en attente Région de Bruxelles-capitale	
1.36 Aménagement des halles RER	en attente Région de Bruxelles-capitale	
CHAPITRE II - DEVELOPPEMENT ZONES STRATEGIQUES, BÂTIMENTS, ESPACES PUBLICS		
2.2.4 Rénovation des espaces publics dans le quartier européen : La Tour Eagevoort et ses abords		début des travaux au 1er trim 2019
2.2.5 Rénovation des espaces publics dans le quartier européen : Passerelle Wavre - Viaduc		travaux terminés
2.2.6 Rénovation des espaces publics dans le quartier européen : Abords bâtiment Eastman		travaux terminés
2.X.7 Rond point Schuman	en attente Région de Bruxelles-capitale	
2.4.1 Réaménagement de la place Jourdan - place		fin des travaux au 1er trim 2019
2.4.1 Réaménagement de la place Jourdan - parking Jo Heyne		travaux terminés

2.4.1 Réaménagement de la place Jourdan - rue Froissart			démarrage des travaux en janvier 2019
2.14.5 Extensions du Théâtre Royal de Toone			travaux terminés
2.14.6 Plan Lumière			
III. 11.9 Mise en valeur de la qualité architecturale de l'Eglise Notre-Dame de Laeken par l'éclairage		en attente Région de Bruxelles-capitale permis délivré le 07.03.2018 CSC travaux en cours de rédaction	début des travaux au 4ème trim 2019
3.14.2 Rénovation de la piscine communale d'Ixelles		permis délivré le 12.12.2017 consultation du marché en cours	début des travaux au 3ème trim 2019
3.14.3 Rénovation de la piscine Louis Namèche à Molenbeek-St-Jean			travaux terminés
3.14.5 Rénovation des bains turcs de la piscine Victor Boin à St-Gilles			travaux terminés
3.14.6 Rénovation de la piscine Neptunium à Schaerbeek			travaux en cours - fin au 4ème trim 2019
3.17.4 Poste avancé sur service incendie - Delta		attribution études en cours début des études au 1er trim 2019	
3.19.1 Axe Royale - Colignon - réaménagement des espaces publics et de voiries		études d'avant-projet en cours	
3.24.1 Réaménagement rue Neuve			travaux en cours - fin au 1er trim 2020
3.28.1 Centre d'interprétation de l'architecture et du Patrimoine art nouveau bruxellois		en attente Région de Bruxelles-capitale	
3.29.1 Pôle de compétences "mécanique"			travaux terminés
3.32.1 Abbaye de Forest		études en cours à la commune de Forest	
6.11.1 Maison de la Nature			travaux terminés
6.13.1 Extension du musée Horta par la reconversion de la maison voisine, située Rue Américaine 27 à 1060 Saint-Gilles			travaux terminés
6.26 Centre international des Arts du Cirque		subside octroyé	
2.30 Réaménagement de l'avenue Houba de Strooper - Etudes		en attente Ville et Région	
2.31 Travaux de restauration de l'Eglise Ste-Catherine		études en cours à la ville de Bruxelles	début des travaux en 2020
2.32 Palais du Coudenberg - Subside		en attente Région de Bruxelles-capitale	
2.33 Aménagements urbains et passerelles piétonnes Alma - Subsidés		à démarrer	
2.34 Pôle de compétence construction		en attente Région de Bruxelles-capitale	
CHAPITRE III - ACHATS DE TERRAINS			
2.11.1 Achat de terrains et immeubles dans le quartier Heyvaert		subside octroyé pour partie	
2.11.2.1 Achat de terrains et immeubles - Casernes - dépollution/désamiantage		études en cours	début des travaux en 2019
2.11.2.2 Achat de terrains et immeubles		en attente Région de Bruxelles-capitale	
CHAPITRE IV - ZONES PRIORITAIRES			
2.22.1 Développement des espaces publics dans les zones prioritaires - DELTA		subside octroyé/en attente Région de Bruxelles-capitale pour le solde du programme	
2.23.1 Contrats de rénovation urbaine n°4 "Avenue du Roi"		en attente Région de Bruxelles-capitale	
2.23.2 Contrats de rénovation urbaine n°1 "Citroën-Vergote"		en attente Région de Bruxelles-capitale	
2.23.1 Contrats de rénovation urbaine n°3 "Heyvaert"		en attente Région de Bruxelles-capitale	
2.22.2 Développement des espaces publics dans les zones prioritaires - JOSAPHAT		attribution étude en cours	
2.22.3 Développement des espaces publics dans les zones prioritaires - BIESTEBROECK		attribution étude en cours	
2.22.4 Développement des espaces publics dans les zones prioritaires - REYERS		en attente Région de Bruxelles-capitale	

2.22.5 Développement dess espaces publics dans les zones prioritaires - GARE DE LOUEST	en attente Région de Bruxelles-capitale	
CHAPITRE V - REVITALISATION DES QUARTIERS		
VII.1.13 CQ 2002 - Blyckaert - Ixelles	subside octroyé	travaux terminés
VIII.1.19 CQ 2003 - Métal-Monnaie - Saint-Gilles	subside octroyé	
4.1.29 CQ 2006 - Méridien - Saint-Josse-ten-Noode - voiries		bâtiment: travaux en cours - fin 2ème trim 2019
4.1.29 CQ 2006 - Méridien - Saint-Josse-ten-Noode - bâtiment		travaux en cours - fin 1er trim 2019
4.1.32 CQ 2007 - Lemmens - Anderlecht	subside octroyé	
4.1.34 CQ 2007 - Rive Ouest - Molenbeek		travaux en cours - fin au 4ème trim 2018
4.1.35 CQ 2007 - Fontainas - Saint-Gilles		
4.1.36 CQ 2008 - Navez-Portaels - Schaerbeek	en attente d'une décision de la commune de Schaerbeek	
4.1.37 CQ 2008 - Saint-Antoine - Forest	études en cours	
4.1.41 CQ 2009 - Primeurs-Pont de Luttre - Forest	permis délivré le 16.12.2016 consultation du marché en cours	début travaux en 2020
4.1.42 CQ 2009 - Sceptre - Ixelles		travaux en cours - lot 3 jusque fin 2018 et lot 2 est en préparation (passerelle) travaux terminés
4.1.43 CQ 2009 - Parc Alseberg - St-Gilles	études en cours	
4.1.44 CQ 2010 - Canal-Midi - Anderlecht	en attente permis d'urbanisme	
4.1.46 CQ 2010 - Liedekerke - St-Josse	subside octroyé	
4.1.48 CQ 2011 - Coteaux-Josaphat - Schaerbeek	subside octroyé	
4.1.49 CQ 2011 - Jardin aux Fleurs - Bruxelles	subside octroyé	
4.1.50 CQ 2011 - Koekelbergh historique - Koekelbergh	permis délivré le 20.07.2018	début des travaux au 3ème trim 2019
4.1.51 CQ 2011 - Scheut - Anderlecht	établissement du cahier des charges en cours en attente d'une décision des communes de Forest et St-Gilles quant à l'affectation de l'espace public	
4.1.53 CQD 2012 - Albert - Forest	études en cours	
4.1.56 CQD 2013 - Maelbeek - Ixelles	subside à octroyer	
4.1.57 CQD 2013 - Axe Louvain - Saint-Josse	études en cours	
4.1.58 CQD 2013 - Bockstael - Bruxelles-Ville	études en cours	
4.1.59 CQD 2013 - Compas - Anderlecht	études en cours	
4.1.60 CQD 2014 - Jonction - Bruxelles Ville	en attente d'une décision de la ville de Bruxelles	
4.1.61 CQD 2014 - Chasse Gray - Etterbeek	attribution études en cours	
4.1.62 CQD 2014 - Petite Senne - Molenbeek	attribution études en cours	
4.4.21 Rénovation des logements sociaux Cour St-Lazare à Molenbeek-Saint-Jean		travaux terminés
4.4.23 Rénovation durable des logements sociaux Linné-Plantés à Saint-Josse-Ten-Noode		travaux terminés
4.4.24 Démolition et reconstruction passive des logements sociaux Musin à Saint-Josse-Ten-Noode		travaux terminés
4.4.25 Rénovation des logements sociaux Archiducs à Watermael-Boitsfort		fin des travaux au 4ème trim 2018
4.4.27 Rénovation des logements sociaux : Rue du Relais 2-14 à Ixelles	en attente permis d'urbanisme	
4.4.28 Rénovation des logements sociaux : Rue de l'Olivier 18-42 à Schaerbeek		travaux en cours - fin 3ème trim 2020
4.4.29 Rénovation des logements sociaux : Peterbos 9 à Anderlecht	études en cours	
4.4.30 Rénovation des logements sociaux : Poitiers 1 à Bruxelles	attribution études en cours	
4.4.31 Rénovation des logements sociaux : Florair 2-3 à Jette	subside octroyé	
4.4.32 Rénovation des logements sociaux : Helmet à Schaerbeek	attribution études en cours	

5.7.1 Revalorisation du Jardin Botanique			travaux en cours - fin 2019
5.11.1 Parc de Forest		en attente permis d'urbanisme permis délivré le 24.04.2018	
5.12.1 Création d'un espace vert et récréatif au quai des Matériaux		établissement du cahier des charges en cours	début des travaux au 4ème trim 2019
5.14.1 Rénovation de parcs en quartiers denses: Parc Duden et Jupiter		études en cours	
5.17.1 Ponts Clesse et Demeer		études en cours	
CHAPITRE VI - INVESTISSEMENTS CULTURELS, SCIENTIFIQUES ET PATRIMONIAUX			
2.15.4 Palais des Beaux Arts : Rénovation des salles M et Studio du Palais des Beaux-Arts		subside octroyé	
2.15.7 Palais des Beaux Arts : Digitalisation		subside octroyé	
2.15.9 Palais des Beaux Arts : Développement et mise aux normes des infrastructures logistiques, d'accessibilité et d'accueil		études en cours	
2.15.8 Palais des Beaux Arts : Salle Henry Le Bœuf		subside octroyé	
2.10.1 Musées Royaux des Beaux-Arts			travaux en cours sous maîtrise d'ouvrage de la Régie des Bâtiments
3.4.1 Renouvellement des installations électrique dans la Basilique de Koekelberg			travaux terminés
3.11.1 Place Royale à Bruxelles		en attente permis d'urbanisme	
3.11.2 Aménagements BIP		subside à octroyer début 2019	
5.8.1 Restauration du Parc du Cinquantenaire - chemins, pelouses, parc, éclairage, mobilier		études en cours	
5.8.1 Restauration du Parc du Cinquantenaire - illuminations		permis délivré consultation du marché en cours	début des travaux au 3ème trim 2019
5.8.1 Restauration du Parc du Cinquantenaire - restauration statues, grilles, petit patrimoine			travaux en cours - fin 3ème trim 2020
6.8.1 Théâtre de la Monnaie - rénovation des ateliers			travaux terminés
6.8.1 Théâtre de la Monnaie - réalisation tunnel de liaison			travaux en cours - fin au 2ème trim 2019
6.8.2 Théâtre de la Monnaie - réserve costume			début des travaux au 3ème trim 2019
6.14.1 Restauration du Conservatoire de Musique		études en cours	
6.15.2 Musée Juif		attribution étude en cours	
6.23.1 Library & Innovation Center		études en cours	
6.24.1 European Sport Center		études en cours	
6.25.1 Etablissements scientifiques fédéraux		études en cours sous maîtrise d'ouvrage de la Régie des B	1ère phase des toitures du MRAH - en cours - maîtrise d'ouvrage de la Régie des Bâtiments
6.28 Flagey : subsides		à démarrer	
6.29 Orchestre national de Belgique : subsides		à démarrer	
6.30 Abbaye de la Cambre - Salle capitulaire		définition du programme en cours	